

45 - 46

47 - 48 - 49

Handelingen 50 - 51 - 52 - 53

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989-1990

Vergaderingen van juni 1990

ACTUELE INTERPELLATIES
ACTUELE VRAGEN
BASISEDUCATIE
BEGROTING 1989
BEGROTING 1990
BUITENLANDS BELEID
GOM's
INTERPELLATIES
KLEIN CHEMISCH AFVAL
LIEFKENSHOEKTUNNEL
MINA-FONDS
NOTA MIGRANTENBELEID
POLITIEK VERLOF PERSONEEL VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST
VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE
VASTE OEVERVERBINDING WESTERSCHELDE
VLAAMS FONDS SOCIALE INTEGRATIE PERSONEN MET HANDICAP
VOEREN
WATERZUIVERING

Inhoud

Nr. 45 **Dinsdag 12 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1661

Samenstelling van een Commissie, blz. 1661

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1661
Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, J. De Bremaeker, verslaggever, A. Denys, R. Van Hooland, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1670

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1671

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1672

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. De Roo tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de interpretatie van het MER-besluit van de Vlaamse Executieve voor grote infrastructuurwerken, blz. 1677
Sprekers : de heer J. De Roo, Minister L. Walt Niel

Interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over het uitblijven van verplichte taallessen voor migranten, blz. 1680

Sprekers : de heer M. Van Peel, mevrouw M. Vogels, mevrouw M. De Meyer, Minister R. De Wulf, de heer E. Beysen

Interpellatie van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de huisvuilverwer-

king in Vlaams Brabant, blz. 1686
Sprekers : de heren L. Peeters, W. Cortois, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1691

Nr. 46 **Dinsdag 12 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1693

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de positie van de Vlaamse milieu-industrie.

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de toepassing van de principes van de vrije-markteconomie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties, blz. 1693

Sprekers : de heren H. Candries, A. Denys, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1699

Actuele interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over het uitblijven van een decreetale basis voor het MINA-Fonds, blz. 1699

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1700

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland, blz. 1700

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, Minister G. Geens

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17, blz. 1702

Sprekers : de heren P. Dumez, E. Beysen, mevrouw N. Maes, de heren J. De Seranno, H. Van Dienderen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1707

Interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een advies in ver-

band met het STAR 21-plan van de NMBS, blz. 1707

Sprekers : de heren M. Didden, J. Ansoms, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer P. Breyne tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de financieringsmiddelen voor sociale huisvesting en meer bepaald de financiële problemen van het Vlaams Woningfonds, blz. 1712

Sprekers : de heren P. Breyne, H. De Loor, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering en de betrekkingen met Nederland
Motie van aanbeveling, blz. 1717

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaams karakter van Voeren, blz. 1717

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, Minister G. Geens

Motie van aanbeveling, blz. 1721

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve bij het crimineel beleid, blz. 1721

Sprekers : de heren H. Coveliers, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1723

Nr. 47 **Woensdag 13 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1725

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1725

Motie van de Vlaamse Raad

Indiening, blz. 1725

Rapport van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1726

Verslagen

Indiening, blz. 1726

Moties

Indiening en overzending, blz. 1727

Mededelingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1727

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1727

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1728

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap — 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1728

Sprekers : de heren A. Deneir, verslaggever, J. Devolder, A. Denys, Minister J. Lenssens, mevrouwen A. Duroi-Vanhelmont, M. Vogels, T. Merckx-Van Goey, de heren M. Didten, W. Peeters

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1750

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1763

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1763

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over onregelmatigheden bij AROLDienst Stedebouw te Antwerpen, blz. 1767

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het niet uitbetalen van de IBF-loonsubsidie voor tewerkgestelden in de opvangcentra voor daklozen, blz. 1767

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het opeisen van een vetsmelterij en beenmaaldierij in Rillaar, blz. 1768

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de in uitzicht gestelde oprichting van een MINA-Raad, blz. 1769

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de herstructurering van VMZ en OVAM, blz. 1770

Actuele vragen van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bedrijfszekerheid en mogelijke privatisering van de TMVW en van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie en het beheer van de TMVW, blz. 1771

Motie van orde

Afwezigheid Minister, blz. 1773

Sprekers : de heren A. Denys, H. De Cr00

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de samenroeping van een Conferentie van Mandatarissen van Vlaams Brabant, blz. 1773

Actuele vragen van de heer E. Beysen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het al of niet behouden van de Scheldeveren en de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toekomst van de veerdiensten op de Schelde, blz. 1774

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen

— 322 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van het Vlaamse Gewest afhangen

— 333 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1776

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, verslaggever, Minister L. Van den Bossche

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van 2 vaste en 4 plaatsvervangende Nederlandstalige leden, blz. 1776

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1777

Sprekers : de heren J. Pede, R. Deswaene, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1779

Spreker : de heer J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1780

Voorstel van motie van overeenstemming

Hoofdelijke stemming, blz. 1782

Spreker : de heer A. Denys

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

— 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmingsen, blz. 1783

Hoofdelijke stemming, blz. 1784

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heer J. Devolder, mevrouwen T. Merckx-Van Goey, A. Duroi-Vanhelmont, de heer W. Peeters

Motie van aanbeveling van de heer L. Hancké C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve

— 193 (1989-1990) — Nr. 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1787

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren E. Beysen, W. Peeters, M. Van Peel, F. Dewinter, L. Hancké, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer W. De Vlieghere C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve

— 193 (1989-1990) — Nr. 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1790

Nr. 48

Woensdag 13 juni 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1765

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de openbaarheid die aan de MER's inzake het SST-dossier wordt gegeven, blz. 1765

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de nieuwe aanvraag van Center Parcs voor de aanleg van een bungalowpark in Maasmechelen, blz. 1766

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans c.s. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1791
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys c.s. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 7

Hoofdelijke stemming, blz. 1792

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het voorstel van de Franse Gemeenschap om haar onderwijsstekort te financieren via nieuwe middelen — 351 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1793
Sprekers : de heren J. De Seranno, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het aangekondigde plan tot ophaling en verwerking van het klein chemisch huisafval — 352 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1794
Sprekers : de heren J. Cuyvers, A. Denys, J. De Seranno

Hoofdelijke stemming (herhaling), blz. 1796

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant c.s. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1797
Spreker : de heer E. Flamant

Verdaging, blz. 1799
Spreker : de heer A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1799

Nr. 49 **Dinsdag 26 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1801

Samenstelling van een commissie

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1801

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 1801
Sprekers : mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, verslaggever, de heren J. De Bremaeker, verslaggever, D. Van der Maelen, verslaggever, A. Denys, Minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 1808

Motie van orde
Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1808
Spreker : de heer A. Denys

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1808
Spreker : de heer D. Van der Maelen

Motie van orde
Afwezigheid Ministers, blz. 1809

Sprekers : de heren A. Kempinaire, Minister D. Coens, A. Denys, Minister G. Geens

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1809
Sprekers : de heren D. Van der Maelen, A. Denys, A. Kempinaire, E. Bockstal, Minister N. De Batselier, J. De Bremaeker, J. Laverge, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1820

Nr. 50 **Dinsdag 26 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1821

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1821

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, R. Daems, Minister G. Geens, A. Kempinaire, W. Luyten, L. Dierickx, Minister P. Dewael, H. Suykerbuyk, E. Bockstal, Minister G. Geens, J. De Bremaeker

Moties van aanbeveling, blz. 1847

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1847

Nr. 51   **Woensdag 27 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1849

Ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heren J. Geysels en H. Lauwers C.S. houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen — 142 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1849

Sprekers : de heren W. Seeuws, A. Schellens, verslaggever, R. Deswaene, Jos Bosmans, H. Lauwers, M. Van Peel, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1863

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1866

Nr. 52   **Woensdag 27 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1867

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1867

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Laverge C.S. houdende wijziging van artikel 15 van de kaderwet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en de economische decentralisatie — 299 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1867

Sprekers : de heren C. Lisabeth, verslaggever, J. Laverge, F. Aerts, mevrouwen M. Vogels, M. De Meyer, de heren H. Candries, J. De Roo, C. Moors, J. De Roo, Minister N. De Batselier, de heer R. Van Hooland

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1883

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok — Amerikadok

Verdaging, blz. 1888

Sprekers : Minister J. Sauwens, de heer M. Schoeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1889

Nr. 53   **Donderdag 28 juni 1990**

Berichten van verhindering, blz. 1891

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Intrekking, blz. 1891

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Motie van de Vlaamse Raad

Intrekking, blz. 1892

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Verslagen

Indiening, blz. 1893

Jaarverslag

Indiening, blz. 1893

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 1893

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1893

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1893

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1893

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer H. Van Rompaey tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toegankelijk houden van het patrimonium van kunstschilder Albert Van Dijck, blz. 1894

Actuele vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen van een vergunning aan bepaalde intercommunales met betrekking tot de verbrandingsoven in Grimbergen, blz. 1895

Motie van orde

Agenda, blz. 1896

Sprekers : de heren A. Denys, F. Vermeiren

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over contracten tussen gemeenten en glasophalers, blz. 1897

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het cultuurpact op de samenstelling van de afvaardiging van de Hoge Raad voor Volksontwikkeling in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basiseducatie, blz. 1898

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toepassing van een EG-richtlijn voor de beperking van vliegtuiglawai door de regionale luchthavens, blz. 1899

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de N 42 te Herzele-Sint-Lievens-Esse, blz. 1900

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het standpunt van de Europese Commissie inzake het subsidiëren van de restauratie van historische gebouwen door de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1901

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de evaluatiestudie met betrekking tot FTI, blz. 1901

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het aanwijzen van een kredietinstelling als kassier van de Vlaamse Gemeenschap

Actuele vraag van mevrouw A. Duroi-Vanhelmont tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de uitbouw van een eigen Vlaamse thesaurie, blz. 1902

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het ontwerp van besluit houdende het algemeen reglement tot erkenning van sociale-bouwmaatschappijen, blz. 1905

Voorstel van resolutie van mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck c.s. betreffende het uitstellen van de herstructurering van het kunstonderwijs met beperkt leerplan en het lichten uit het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-11 van de hoofdstukken die onder Titel V - Deeltijds kunstonderwijs ressorteren — 371 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1906
Sprekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer C. Moors, mevrouw N. Maes, de heer F. Vermeiren

Voorstel van resolutie van de heer L. Vanhorenbeek betreffende de oprichting van een begeleidings- en evaluatiecommissie inzake de herstructurering van het deeltijds kunstonderwijs — 374 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1907
Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Vogels, de heer C. Moors, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer E. Baldewijns, Minister D. Coens

Intrekking, blz. 1908
Spreker : mevrouw N. Maes

Ontwerp van decreet houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmings, blz. 1909
Spreker : de heer J. Pedé

Hoofdelijke stemming, blz. 1910
Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, R. Deswaene, E. Baldewijns, M. Van Peel

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmings, blz. 1912

Hoofdelijke stemming, blz. 1915
Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw A. Vogels, de heer H. Candries

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant c.s. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1917

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer J. Cuyvers gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitbliven van een decretale basis voor het MINA-Fonds

Hoofdelijke stemming, blz. 1918
Sprekers : de heren J. Cuyvers, F. Aerts

Motie van aanbeveling van mevrouw F. Brepoels c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Van Grembergen gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland — 361 (1989-1990) — Nr. 1

Intrekking, blz. 1920
Sprekers : Minister P. Dewael, de heren J. De Seranno, P. Van Grembergen, mevrouw M. Vogels

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17 — 362 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1921
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen

Motie van aanbeveling van de heer J. De Seranno c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

Hoofdelijke stemming, blz. 1922

Motie van aanbeveling van de heer R. Deswaene tot besluit van de op 12 juni

1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de toepassing van de principes van de vrije-marktconcurrentie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties — 366 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1923

Motie van aanbeveling van de heer P. Van Grembergen c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door mevrouw F. Brepoels gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaamse karakter van Voeren — 367 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1924

Motie van orde

Agenda, blz. 1925
Sprekers : de heren A. Denys, J. De Seranno, mevrouw M. Vogels, de heren P. Van Grembergen, L. Hancké, J. Timmermans

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok-Amerikadok, blz. 1928
Sprekers : de heer M. Schoeters, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1930

51e vergadering

Woensdag 27 juni 1990
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Geysels, L. Nelis-Van Liedekerke, V. Peuskens, A. Steverlynck, G. Verhaegen ; gezondheidsredenen.

G. Janzegers ; buitenslands.

P. Berben, O. Lefeber ; ambtsverplichtingen.

H. Candries ; familieverbindingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen

— 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

VOORSTEL VAN DECREET van de heren J. Geysels en H. Lauwers c.s. houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen

— 142 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen en het voorstel van *decreet van de heren Geysels en Lauwers c.s. houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen, die door de Commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

In het opschrift van het ontwerp van decreet verving de Commissie de woorden „voor de basiseducatie” door de woorden „van de basiseducatie”.

Aangezien noch de Minister noch de verslaggever aanwezig zijn, schors ik de vergadering voor tien minuten.

— *De vergadering wordt geschorst om 10.03 uur.*

— *De vergadering wordt hervat om 10.10 uur.*

De Voorzitter : Aangezien de verslaggever, de heer Schellens, niet aanwezig is geef ik het woord aan de heer Seeuws.

De heer W. Seeuws (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, het is jammer dat de bespreking van dit belangrijk ontwerp van decreet, houdende de regeling voor de basiseducatie, in dergelijke omstandigheden, tijdens een ochtendvergadering plaatsheeft, in een volslagen onverschilligheid vanwege degenen die moeten weten dat vele

mensen bijna niets weten. Om hen gaat het nu precies, om de duizenden mensen die in onze welvaartsmaatschappij achterbleven omdat analfabetisme en lage scholingsgraad een harde werkelijkheid zijn.

Vandaar wellicht dat verscheidene collega's die sociaal bewogen zijn en met de materie vertrouwd, door het indienen van voorstellen ter zake, een belangrijke bijdrage hebben geleverd in de totstandkoming van dit vernieuwend decreet dat in een brede consensus ontstond.

Het was ook een bijzonder boeiende confrontatie in de bevoegde Onderwijscommissie waarbij politieke krijtlijnen vervaagden naarmate het gemeenschappelijk inzicht rond een inhoudelijk voldragen en originele structuur groeide. Dit was echter alleen mogelijk omdat de deskundigen uit de betrokken sector op basis van experimenten en op basis van hun ervaring in een opbouwende zin hebben meegewerkt.

Het past ter inleiding ook de rapporteur te feliciteren met zijn uitstekend verslag.

Mijnheer de Voorzitter, méér dan 40 jaar geleden werd het recht op onderwijs en vorming voor iedereen vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Toch blijven analfabetisme en meer algemeen de basisvorming een wereldwijd probleem, ook in Vlaanderen. Veel jongeren verlaten de school zonder het beoogde effect, velen kunnen niet of nauwelijks lezen en schrijven. Hun aantal wordt in Vlaanderen geraamd op ruim 5 ten

Seeuws

honderd van de niet meer leerplichtige bevolking.

Nog een grotere groep volwassenen beschikt niet over voldoende kennis en vaardigheid om actief deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Ook bij de migranten zijn grotere groepen niet in staat om zich volwaardig te integreren omwille van een tekort aan onderwijs en opleiding.

In deze problematiek draagt de maatschappij een enorme verantwoordelijkheid. Grote bevolkingsgroepen hebben geen toegang tot media en informatie, hebben geen toegang tot verder opleiding of scholing, hebben weinig mogelijkheden op de arbeidsmarkt en een te beperkte mate van maatschappelijke participatie. Deze situatie leidt tot marginalisering en verscherping van de maatschappelijke ongelijkheid.

Het probleem van de educatieve achterstand wordt het duidelijkst geïllustreerd aan de hand van cijfermate-

SP-Senator W. Seeuws heeft tijdens de commissiebesprekingen zijn voorstel van decreet basiseducatie volwassenen ingetrokken. De heer E. Baldewijns (SP) deed hetzelfde met zijn voorstel van resolutie ter zake

riaal, als bewijs vermeld in ons voorstel dat werd ingediend in 1988. Uit gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek bleek toen dat in de Vlaamse Gemeenschap ruim 900.000 volwassenen, of 22,3 ten honderd van de niet meer leerplichtige bevolking slechts lager onderwijs hebben gevolgd.

De werkloosheid is volgens verscheidene studies vooral een probleem bij mensen met een geringe scholingsgraad die enkel lager onderwijs hebben gevolgd. Er werden in die groep 78 ten honderd mannelijke werklozen en 67 ten honderd vrouwelijke werklozen genoteerd.

Het cijfermateriaal van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn bewijst dat laaggeschoolde volwassenen meer dan anderen in de hulpverlening terechtkomen, met de vaststelling dat 55 tot 70 ten honderd van hen die bij het OCMW aankloppen een opleidingsniveau hebben van onvoltooid lager secundair onderwijs.

Uit de cijfers van het Centrum voor Sociaal Beleid ten slotte blijkt dat 21 ten honderd van de bevolking bestaansonzeker is en dat liefst 41 ten honderd van hen onvolledig lager onderwijs volgde.

Deze gegevens maken overduidelijk dat er een rechtstreeks verband bestaat tussen analfabetisme, scholingsgraad en bestaansonzekerheid. Van daar het belang van een specifieke aanpak van het probleem.

Vanuit verschillende hoeken en met behulp van uiteenlopende financieringsstromen worden in Vlaanderen heel wat initiatieven voor laaggeschoolden opgezet.

Het was tot nog toe een optreden in gespreide slagorde : de alfabetiseringsprojecten, de taalcursussen voor migranten, de experimentele projecten van het VCVO, zijn in één adem te noemen.

Nochtans richten al deze initiatieven zich tot dezelfde doelgroep. Een betere coördinatie was dus wenselijk. Daarbij hebben de experimentele projecten een belangrijke rol gespeeld.

Vanuit de ervaringen die binnen het experiment werden opgedaan moet de keuze gemaakt worden voor specifieke voorzieningen, met een lage drempel, uitsluitend bedoeld voor de laaggeschoolde volwassenen en met een eigensoortig pedagogisch concept.

Specifieke voorzieningen werken de positieve discriminatie van de moeilijkst bereikbare doelgroepen in de hand en kunnen met een eigen wetmatigheid worden opgebouwd.

Deze specifieke voorzieningen zijn de centra voor basiseducatie. De principes van de permanente vorming en het leerrecht functioneren hierbij als centrale uitgangspunten. Ook moet bij de vormgeving de keuze worden gemaakt voor de uitbouw van centra zonder enige drempel en voor iedereen toegankelijk.

Bij het opzetten van deze centra en bij het uitwerken van het pedagogisch en programmatorisch concept is het probleem van educatieve achterstelling de focus.

Het accent ligt op het verband tussen de laaggeschooldheid, de kwetsbaarheid op het sociaal-economische vlak en de vele andere facetten van de bestaansonzekerheid.

De basiseducatie is erop gericht volwassenen en jong-volwassenen beter uit te rusten om zich staande te houden in de samenleving en om bij te dragen tot de verdere ontwikkeling.

De basiseducatie is een onderdeel van het volwassenenonderwijs.

De positionering van de basiseducatie binnen het geheel van het onderwijs voor volwassenen laat toe om de noodzakelijke verbindingen te leggen met andere vormen van opleiding en scholing, die aansluiten op de leerbehoefte van de laagstgeschoolden.

Binnen het geheel van het onderwijs moet de basiseducatie evenwel een afzonderlijke plaats behouden, zodat de specifieke benadering met een integratie van vorming, onderwijs en opleiding verder kan worden uitgewerkt.

Seeuws

Mijnheer de Voorzitter, bijzonder aan dit ontwerp van decreet is dat men vanuit de discussie ertoe is gekomen een nieuwsoortige **beheersstructuur** tot stand te brengen.

In de voorbereidende fase bij het tot standkomen van dit decreet zijn verschillende scenario's op tafel gelegd. Door de enen, waartoe wij behoorden, werd gepleit voor de centrale rol van de gemeenten, anderen hebben gepleit voor de rol van het particulier initiatief en herhaaldelijk werd gewezen op de noodzaak om de nieuwe voorzieningen voor iedereen toegankelijk te maken.

Uiteindelijk werd een ruime consensus bereikt over een nieuwsoortige bestuursformule die in de Vlaamse situatie misschien nieuwe perspectieven opent en waarbij de basiseducatie een zuiloverschrijdende structuur ontwerpt met de overheid als partner in een nieuw concept voor volwassenonderwijs.

Wij vinden het uiteraard uitermate belangrijk dat op maatschappelijke terreinen die vandaag in volle ontwikkeling zijn, zoals de basiseducatie, resoluut wordt gekozen voor een niet verzuilde aanpak. Dit wordt mogelijk gemaakt door een **beheersstructuur** waaraan naast het onderwijs voor sociale promotie, de beroepsopleiding, het lokale vormingswerk en de plaatselijke initiatieven voor samenlevingsopbouw, ook het gemeentebestuur en het OCMW deelnemen. Deze bestuursformule garandeert meteen de lokale inbedding van de centra.

Mijnheer de Voorzitter, wij willen ook nogmaals wijzen op het belang van een planmatige aanpak.

Weliswaar voorziet het decreet niet in een expliciete planmatige uitbouw van de centra voor basiseducatie. Het voorziet wel in de mogelijkheid en de instrumenten om deze planmatige uitbouw te realiseren op het Vlaams terrein. Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie krijgt hierin een centrale rol.

We zijn van oordeel dat door het Vlaams Onderzoekingscentrum een indicatieve of oriënterende planning moet worden opgemaakt.

Bij het opstellen van een indicatieve planning moet rekening worden gehouden met de actieradius van de verzorgingskernen, het aantal langdurige werklozen, het aantal laaggeschoolden, de migranten en de bestaansminimumtrekkers, de welvaartsindicatoren, de aanwezige educatieve voorzieningen en hun bereikbaarheid en de bestaande uitbouw van de basiseducatie.

De indicatieve planning die door het ondersteuningscentrum wordt opgemaakt, functioneert als beleidsinstrument met betrekking tot een begeleidde uitbouw van de basiseducatie in Vlaanderen en kan jaarlijks worden geactualiseerd.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik besluit.

De schaalvergroting door de verplichting om jaarlijks een belangrijk minimum aantal contacturen te realiseren en de bijkomende voordelen in personeelsomkadering en -werking zullen tot de noodzakelijke samenwerking tussen de onderscheiden initiatieven en tot overleg ter zake leiden.

De verdere professionalisering en de verplichte bijscholing en navorming zullen, samen met de duidelijke structurering van de basiseducatie, het niveau en de kwaliteit van het werk gevoelig verbeteren.

Door deze nieuwe regeling voor de basiseducatie wordt het aanbod van leermogelijkheden voor laaggeschoolde volwassenen gegroepeerd in centra die het aanbod toegankelijk en overzichtelijk zullen maken en het ook beter over Vlaanderen zullen spreiden.

De SP-fractie is erover verheugd dat ze in ruime mate heeft mogen bijdragen tot de realisatie van dit innovatief educatief project en zal het ontwerp betreffende de basiseducatie dan ook met overtuiging goedkeuren. **(Applaus op talrijke banken)**

De Voorzitter : De heer Schellens, verslaggever, heeft het woord.

De heer A. Schellens, verslaggever **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, geachte collega's, gelieve mij te verontschuldigen voor mijn laattijdigheid, alsook voor het misverstand dat ter zake is ontstaan.

De Commissie voor Onderwijs en Vorming heeft vijf vergaderingen gewijd aan de bespreking van dit ontwerp van decreet alsmede aan het voorstel van decreet van de heer Seeuws, houdende regeling van de basiseducatie voor volwassenen, het voorstel van decreet van de heren Geysels en Lauwers houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen en aan het voorstel van resolutie van de heer Baldewijns betreffende de basiseducatie. Deze voorstellen werden samen behandeld ingevolge artikel 18 punt 2 van het Reglement van de Vlaamse Raad. De bespreking gebeurde op basis van de tekst van het ontwerp van decreet.

Eén van de vijf vergaderingen was gewijd aan een hoorzitting, waarop een afvaardiging van het Vlaams centrum voor volkswontwikkeling was uitgenodigd. Tijdens de besprekingen werden het voorstel van decreet van de heer Seeuws en het voorstel van resolutie van de heer Baldewijns door de indieners ingetrokken.

Ik wens niet na te laten zowel de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming, als de Voorzitter en de leden van de Commissie te danken voor de open en opbouwende bespreking. Tevens wens ik in naam van alle commissieleden de secretaris van de Commissie en zijn medewerkers, alsook de taalraadsman te feliciteren voor het gepresteerde werk.

Bij zijn inleiding tot de bespreking heeft de Gemeenschapsminister achtereenvolgens de uitgangspunten, de doelstellingen en de inhoud van het ontwerp van het decreet toegelicht. De uitgangspunten zijn drievoudig : algemeen maatschappelijk belang, beleidsmatig optreden en de situatie op het terrein.

Schellens

Ondanks de uitgebreide onderwijsvoorzieningen en de algemene leerplicht tot 18 jaar telt onze bevolking nog talrijke laaggeschoolde volwassenen. Die educatieve achterstand heeft een steeds groter wordende nadelige invloed op het maatschappelijk functioneren van deze medeburgers. De migranten nemen in deze groep een bijzondere plaats in. Meer nog dan de Vlaamse laaggeschoolden missen zij vaak de noodzakelijke vaardigheden voor een goed functioneren in onze samenleving. In het Vlaamse Regeerprogramma werd de wens uitgedrukt een regeling uit te werken voor de basiseducatie van deze laaggeschoolde volwassenen. Hierbij diende rekening te worden gehouden met de praktijkervaring en het bestaande aanbod en zou, mede uitgaande van de lokale verantwoordelijkheid, een geïntegreerde organisatiewijze worden uitgewerkt.

De praktijk laat een grote diversiteit zien aan organisaties en projecten, allen aangeduid met de term alfabetisering en/of basiseducatie.

Vertrekkend van bovenvermelde uitgangspunten en gegevens wil dit decreet ordening brengen in het al te versnipperde aanbod. Via de praktijk werden een aantal sociale basisoefeningen gelenigd. Deze initiatieven waren niet direct ideologisch, maar wel pragmatisch gericht.

Op het terrein bestaan er veel initiatieven en voorzieningen, onder meer uitgaande van de departementen van de Gemeenschapsministers Lenssens en Van den Bossche. Verder bestaan er gemeentelijke initiatieven waarvan niemand de diversiteit kan overzien. De laatste maanden zag de Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming veel initiatieven en is hij door deze problematiek geboeid. Het gaat hier dus niet in het bijzonder over de uitbreiding van zijn onderwijsbevoegdheden. Wel zorgt het ontwerp van decreet voor een structurele aanpak vanuit de sector onderwijs, zonder integratie in de bestaande scholen.

Vooraleer over te gaan tot de algemene bespreking gaf de Gemeen-

schapsminister een tiental doelstellingen aan, waarvan ik de belangrijkste vermeld.

Er is nood aan specifieke voorzieningen, die zich uitsluitend het organiseren van basiseducatie tot doel stellen. Een initiatief voor basiseducatie moet breed gedragen worden en is zeker niet alleen een zaak van onderwijs, al gaat het essentieel over een basiseducatieve opleiding.

De gemeente waar een centrum voor basiseducatie wordt opgericht kan mee participeren aan deze voorziening. Het gemeentebestuur wordt echter als dusdanig geen inrichter, maar kan wel infrastructuur ter beschikking stellen.

Alle ervaringen verworven in de omgang met laaggeschoolde volwassenen, ook wat betreft leerinhouden en methodes, moeten kunnen worden gevaloriseerd in het aanbod van de centra voor basiseducatie. Daarom wordt de mogelijkheid voorzien om de vaardigheden van de vaste medewerkers aan te vullen met deze van externe begeleiders of via de formule van uitbesteed werk.

Er is nood aan een grotere ondersteuning en kwaliteitsbewaking van het aangeboden educatief werk. Dit vereist een instantie die tegelijk tot de sector hoort, maar ook voldoende kritische afstand kan nemen van het gepresteerde werk. Vandaar de keuze in het ontwerp van decreet voor één Vlaams ondersteuningscentrum, dat mede de coördinatie en de planning van het aanbod dient te versterken.

Het is de bedoeling om via een planmatig onderzoek alle witte vlekken in Vlaanderen weg te werken. Overal moeten leefbare centra komen. De instapdrempel voor de erkenning van autonome centra wordt voldoende hoog gelegd en een schaalvergroting wordt extra aangemoedigd. Voor Brussel worden afzonderlijke gunstnormen voorzien : het eerste centrum aldaar moet 4.000 deelnemers bewijzen. Voor het tweede centrum zal de algemene norm, namelijk 6.000 deelnemersuren van toepassing zijn. De basiseducatie is een essentieel recht voor elke burger. Dit prin-

cipe wettigt een 100 ten honderd subsidiëring van het personeel. Ik wens erop te wijzen dat in het verslag foutief „ 1000 procent” subsidiëring werd gedrukt.

De Gemeenschapsminister stelt dat het gehele ontwerp van decreet zich binnen de beschikbare begrotingskredieten situeert.

De definitie van laaggeschoolde volwassenen gaf aanleiding tot een uitgebreide bespreking. Het gaat hier duidelijk om meerderjarigen en ook migranten komen in aanmerking, omdat er geen afzonderlijke voorzieningen voor deze categorie worden bepaald.

Het globaal potentieel voor de projecten basiseducatie kan op 300.000 à 400.000 personen worden geschat.

De centra voor basiseducatie dienen het juridisch statuut van een vereniging zonder winstoogmerk aan te nemen. Hun maatschappelijk doel moet beperkt zijn tot het organiseren van basiseducatie. De algemene vergadering en de raad van beheer worden voor twee derden samengesteld uit vertegenwoordigers van het sociaal-cultureel vormingswerk, het onderwijs voor sociale promotie en de beroepsopleiding. De vertegenwoordigers van de gemeente en het OCMW waar het centrum is gevestigd, alsmede de lokale initiatieven van de samenlevingsopbouw, leveren te samen een derde van de leden.

Voor de centra, gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de plaats van de gemeente. Met betrekking tot de normering wordt gesteld dat de centra ten minste 40 weken per jaar activiteiten organiseren, dus analoog met de onderwijssector.

In verband met het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basiseducatie stelt de Gemeenschapsminister dat dit het juridisch statuut van een VZW dienen te bezitten. Het bestuur telt maximum 18 leden en wordt door een derde samengesteld uit vertegenwoordigers van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling, een derde uit afgevaardigden van de representatieve organisaties van de inrichtende

Schellens

machten van het onderwijs en een derde uit vertegenwoordigers uit de welzijnssector en de SERV.

Het centrum werkt met coördinatoren, maximaal één per provincie, die de basiscentra en de initiatieven stimuleren en begeleiden. Het Vlaams Ondersteuningscentrum beschikt over een kader van acht educatieve en twee administratieve medewerkers. Het toezicht op de uitvoering van het voorliggend decreet wordt toevertrouwd aan de Dienst voor Basiseducatie, op te richten binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs, Administratie van de Permanente Vorming.

De algemene bespreking van het ontwerp van decreet gaf aanleiding tot enkele belangrijke bedenkingen.

Volgens één van de indieners van het voorstel van decreet, houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen, zit het grote verschil tussen het voorstel en het ontwerp van decreet niet zozeer in de inhoud, het programma en de doelstellingen dan wel in de voorziene vorm en structuur van de basiseducatie. Een gemeentelijke en intergemeentelijke structuur biedt volgens het lid een grotere waarborg voor een lokale inbedding en voor een pluralistische samenwerking. Een ander lid pleit voor de ontwikkeling van de basiseducatie die, na de nodige experimenten, volgens een globale planning moet verlopen. Een grote moeilijkheid hierbij blijft de definiëring van de werkingsgebieden. De noden in de steden en deze in de landelijke gebieden zijn immers niet vergelijkbaar. Een educatieve planning is dus nodig. De uitvoering moet gebeuren in een gehele samenhang en dit met voldoende flexibiliteit. Het ontwerp van decreet verbindt de verwachtingen, die de sector koestert, met een aantal principes. Via de weg van de ontmoeting worden deze principes met elkaar verzoend.

Volgens hetzelfde lid is het ontwerp van decreet een tussenweg en hij had liever bepaalde zaken meer beklemtoond. Via het overleg tussen de partners in de daartoe geëigende

structuren moet een planning en een spreiding van de centra worden uitgewerkt. Dit impliceert een **zuiddoorbrekende** samenwerking en het vermijden van parallelle circuits.

Een ander lid wijst op de zeer vage omschrijving en afbakening van de doelgroep. Hij beaamt de stelling van de SERV dat basiseducatie prioritair het aanleren van een taal en de rekenkunde omvat.

Het lid betreurt het ontbreken van wetenschappelijk onderzoek betreffende de reële noden.

Met het oog op de aanvangfase, augustus of september aanstaande, moeten de uitvoeringsbesluiten tijdig worden opgesteld. De **Gemeenschapsminister** belooft dat de uitvoeringsbesluiten tijdig zullen uitgevaardigd worden om chaos te vermijden.

Een ander lid beoordeelt het ontwerp van decreet eveneens positief, maar heeft een vraag in verband met de bestaande initiatieven in Vlaanderen. Uit de verdere bespreking en het antwoord van de Gemeenschapsminister blijkt dat er in Vlaanderen 24 à 25 centra leefbaar zijn, maar het juiste aantal kan nu nog niet worden gegeven.

In zijn repliek op de vragen formuleert de Gemeenschapsminister drie algemene bedenkingen.

Het ontwerp van decreet bevat facetten, die in essentie in het Regeerakkoord werden omschreven. Deze tekst is een kaderdecreet, die uiteraard in de uitvoeringsbesluiten zal worden verduidelijkt. De **decreetgevende** en de uitvoerende macht moeten ter zake complementair werken. Niet de overheid zal enkel kansen bieden, maar het is de sector zelf die het zal moeten realiseren via de brede werkvelden van de sociaal-economische voorzieningen.

Naar aanleiding van de door een lid geformuleerde vragen antwoordt de Gemeenschapsminister dat de ingediende amendementen geen oplossing bieden voor een juiste omschrijving van het begrip laaggeschoolden. Over de grootte van de doelgroep bestaan geen exacte cijfers. Alles hangt

hier af van de gebruikte definities. Er moet bijzondere aandacht gaan naar de sociaal-economische achtergrond van de laaggeschoolden.

De Gemeenschapsminister verklaart dat levensbeschouwelijke initiatieven mogelijk blijven. Dit geldt ook voor andere initiatieven zoals deze met betrekking tot de migranten.

Hij beaamt eveneens dat er een speciale voorziening nodig is voor migranten die een diploma van hoger secundair onderwijs bezitten, maar toch behoefte hebben aan een vorm van basiseducatie. Voor de zogenaamde projecten-Lenssens, die over verschillende jaren lopen en die op het decreet basiseducatie een beroep doen, zal een **overgangsregeling** worden uitgewerkt.

Een ander element van de discussie waarop de Gemeenschapsminister een antwoord geeft, handelt over de globale visie op de ontwikkeling in de andere sectoren. Er zal aangedrongen worden op efficiënte gesprekken teneinde de inspanningen te globaliseren. Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, als verslaggever wens ik te vermelden dat de Commissie de **artikelsgewijze bespreking** in een open en opbouwende geest heeft afgewerkt. Er werd uitvoerig gesproken over het advies van de Raad van State, over de opmerkingen van de SERV en over de ingediende amendementen. Dit decreet is een goede stap voorwaarts en het welslagen is afhankelijk van de spoed waarmee de uitvoeringsbesluiten zullen worden uitgevaardigd. Rekening houdend met de aangebrachte tekstcorrecties werd het aldus gewijzigde ontwerp van decreet met 10 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Deswaene heeft het woord.

De heer R. Deswaene (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het ontwerp van decreet houdende regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen werd in de Commissie gedurende twee dagen zeer uitvoerig besproken. Het heeft

Deswaene

dan ook weinig zin alle pro's en contra's nogmaals gedetailleerd op een rijtje te zetten.

Onze fractie kan ermee akkoord gaan dat er belangrijke inspanningen dienen geleverd om de problematiek van de basiseducatie op te lossen. De PVV ligt trouwens aan de basis van deze idee. Onze stelling is steeds geweest dat de problematiek van de basiseducatie geen blijvend probleem mag zijn en dat het onderwijs en dan ook de Gemeenschapsminister van Onderwijs de nodige stappen moest ondernemen om te komen tot een duurzame oplossing. Men kan nu enkel maar vaststellen dat het gewoon onderwijs, na tien jaar tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Coens te behoren, er nog steeds niet is in geslaagd te komen tot een oplossing. Het gewoon onderwijs heeft dan ook gefaald in zijn opdracht en nu is duidelijk gebleken dat men via een apart decreet het probleem denkt op te lossen, los van het gewoon onderwijs.

Het voorliggend ontwerp van decreet geeft ons geen voldoening. Het goedkeuren van dit ontwerp zal de zoveelste gemiste kans zijn voor Vlaanderen om een nieuw, eigen beleid te durven voeren. Hier wordt de kans gemist om de verzuiling te doorbreken.

Ik kan alleen maar vaststellen dat er een grote kloof bestaat tussen de beleidsintenties en de beleidsuitvoering. Het huidig Vlaamse Regeerprogramma van CVP, SP en VU gaf nochtans een mogelijkheid tot het uitvoeren van een nieuw beleid. In verband met basiseducatie lezen wij het volgende in het Regeerprogramma: „Rekening houdend met de praktijkervaring, zal een regeling worden uitgewerkt voor de basiseducatie. Uitgaande van de lokale verantwoordelijkheid en het bestaande aanbod zal een geïntegreerde organisatiewijze worden uitgewerkt.”

Van lokale verantwoordelijkheid is er weinig overgebleven. In het ontwerp van decreet wordt de verzuiling in de sector geïstitutionaliseerd. Enerzijds is er de oververtegenwoor-

diging in de algemene vergadering en de raad van bestuur van verzuilde organisaties door te stellen dat twee derden van de algemene vergadering en twee derden van de raad van bestuur is gereserveerd voor deze organisaties. Lokale autonomie vertaalt zich in dit ontwerp van decreet in een vertegenwoordiging tot beloop van maximaal één derde. De gemeenten en OCMW's krijgen zelfs minder dan één derde in de vertegenwoordiging, omdat er uitdrukkelijk staat vermeld in het ontwerp van decreet dat één derde wordt gereserveerd voor de gemeente, het OCMW en de lokale initiatieven van de samenlevingsopbouw!

Anderzijds wordt voorzien in de mogelijkheid tot het uitbesteden van programma-onderdelen en het aantrekken van externe medewerkers, zonder hierbij in het decreet zelf een plafond te voorzien.

De PW-fractie heeft dan ook amendementen ingediend om deze verzuilde aanpak te ondervangen. Zo is er een amendement om de samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur te wijzigen. In de algemene vergadering en de raad van bestuur pleiten wij voor de reservatie van de helft van het aantal afgevaardigden voor de betrokken gemeenten en OCMW's waarbij rekening wordt gehouden met de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen. De andere helft zou dan gereserveerd blijven voor de betrokken organisaties en instellingen. Alleen op deze wijze kan men spreken van lokale verantwoordelijkheid, zoals in het Regeerprogramma gesteld is.

Een tweede amendement om de verzuiling tegen te gaan is het installeren van een plafond bij het uitbesteden van programma-onderdelen en het aantrekken van externe medewerkers. Ons amendement strekt ertoe om binnen een specifiek programma maximaal 40 ten honderd van de deelnemersuren uit te besteden of door externe medewerkers te laten onderrichten. Daarnaast voorzien wij inzake de uitbesteding een plafond om binnen het totale deelnemersurenpakket van een centrum op jaar-

basis een plafond in te stellen tot beloop van een equivalent van 20 procent van de deelnemersuren.

Niettegenstaande de Gemeenschapsminister dit amendement zeer belangrijk noemde tijdens de commissiebesprekingen, pleitte hij ervoor om deze bepalingen niet decretaal vast te leggen. De Gemeenschapsminister verklaarde wel dat hiermee rekening zal worden gehouden bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten.

Onze fractie betreurt de houding van de Gemeenschapsminister. Als hij de dubbele plafonnering belangrijk vindt, dan moet dit toch in het decreet worden voorzien en mag hij zich er niet vanaf maken door enkel te verwijzen naar een mogelijke plafonnering voorzien in de uitvoeringsbesluiten.

Gelet op het institutionaliseren van de verzuiling in de sector zullen wij dan ook het voorliggend ontwerp van decreet niet goedkeuren.

De Voorzitter : De heer Jos Bosmans heeft het woord.

De heer Jos Bosmans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het belang van het voorliggend decreet is — en gelukkig maar — omgekeerd evenredig aan het aantal aanwezigen in dit halfroond.

De Voorzitter : Mijnheer Bosmans, ik wil toch de aandacht van de aanwezigen erop vestigen dat momenteel verschillende commissievergaderingen aan de gang zijn.

De heer Jos Bosmans : Mijnheer de Voorzitter, vandaag bespreken wij een zeer belangrijk ontwerp van decreet dat in meerdere opzichten positief kan worden genoemd. In deze korte uiteenzetting wil ik het belang en de wezenlijke innovatie van dit ontwerp onderstrepen.

Door dit decreet wordt de basis gelegd voor een nieuwe aanpak van het vrijwilligerswerk, dat gedurende lange jaren in talrijke initiatieven voor basiseducatie in Vlaanderen werd gepresteerd. Deze initiatieven werden met beperkte zonet schamele midde-

Jos Bosmans

len opgezet, maar wel met veel enthousiasme. Ik meen dat dit decreet aan de reeds bestaande initiatieven een nieuwe impuls geeft en dat deze door dit decreet worden gevaloriseerd en verder kunnen worden uitgebreid. In die zin mogen wij zeggen dat het decreet positief is voor al het geen tot op heden in Vlaanderen inzake basiseducatie werd gepresteerd. De bestaande initiatieven ontvangen nu immers nieuwe financiële steun waardoor hun werk zich doelmatig kan ontwikkelen.

Niettegenstaande het decreet vertrekt vanuit een bestaande situatie, wil het tegelijkertijd kansen geven aan nieuwe initiatieven. Inderdaad, de mogelijkheid tot het ontwikkelen van nieuwe initiatieven wordt niet uitgesloten. De nodige vrijheid wordt voorzien om, daar waar reële behoeften bestaan, nieuwe initiatieven te nemen. Dank zij deze mogelijkheid combineert het decreet de vrijheid tot het nemen van nieuwe initiatieven en de planmatigheid op basis van de behoeften. Dit is een belangrijk element in dit nieuwe ontwerp.

Het huidige decreet omvat de planningsidee die vertrekt van de notie indicatieve planning in plaats van imperatieve planning zoals sommigen het voorstaan. Inderdaad, sommigen hebben voorgesteld dat iedere gemeente zou worden verplicht om een dergelijk centrum voor basiseducatie op te richten. Dit is dan een imperatief door de wetgever opgelegd. Maar deze verplichting is gelukkig in dit ontwerp niet aanwezig.

Indicatief wil deze planning zijn omdat men in dit geval kan vertrekken van de reële behoeften in de centra. Behoeften kunnen niet worden gepland. Behoeften stelt men al dan niet vast. Bovendien kunnen deze behoeften evolutief zijn. Indien er in bepaalde regio's behoeften aan basisvorming worden vastgesteld, kan hierop via nieuwe initiatieven worden ingespeeld.

Een andere reden voor het belang van dit ontwerp ligt in het feit dat voor de eerste maal in de educatieve sector de beheersvorm werd uitge-

werkt, waarbij een intensieve samenwerking tot stand wordt gebracht tussen zowel de gemeentelijke instanties, de openbare besturen en het particulier initiatief. Door deze formule wordt samenwerking tussen overheid en particuliere sector op het educatieve vlak gewaarborgd, ja zelfs verplicht.

In de economische sector kennen wij reeds lang de zogenaamde gemengde formule, maar in de educatieve sector waar wij ofwel een echt overheidsinitiatief kennen ofwel een subsidiemogelijkheid, kennen wij deze gemengde formule — die vaak in de Scandinavische landen wordt gehanteerd — nog niet.

Dit ontwerp van decreet introduceert een nieuwe beheersformule en het is dank zij deze formule in de educatieve sector dat de samenwerking tussen overheid en particuliere sector op het educatieve veld wordt gewaarborgd en verplicht. Met andere woorden, deze beheersvorm waarborgt de echte continuïteit omdat de overheid er rechtstreeks is bij betrokken. Hij waarborgt ook de lokale verbondenheid. Deze lokale verbondenheid is zeer belangrijk omdat behoeften slechts lokaal kunnen worden vastgesteld.

Een vijfde reden voor het belang van dit decreet is het structureel betrekken bij de uitbouw van de basiseducatie van zowel het sociaal-cultureel werk als het onderwijs voor sociale promotie en de beroepsopleiding. Het daarbij betrekken van deze twee sectoren vormt eveneens een innovatie in het educatieve veld. Wij verheugen ons erover dat de Minister in het ontwerp de aanwezigheid van de sociaal-culturele sector heeft gewaarborgd.

Deze sector heeft in het verleden immers bewezen dat hij ruime ervaringen heeft in het volwassenenwerk. Dank zij deze nieuwe methodes, die in de basiseducatie zullen worden ontwikkeld, kan de sociaal-culturele sector met betrekking tot de gebruikte vormingsmethode ook zelf worden bevrucht. Er is dus een wisselwerking tussen de inbreng van de sociaal-culturele sector. Dat wat zij op basis van de ervaringen die zij in de centra op-

doen kunnen zij in het klassieke vormingswerk inbrengen. Bijgevolg is er een vruchtbare wisselwerking en samenwerking.

Dank zij de uitbestedingsmogelijkheid, die door de heer Deswaene wordt verfoeid, zal deze samenwerking trouwens goed kunnen worden gecombineerd. Het is goed dat inzake de uitbesteding een maximum werd bepaald. Zij kan tot maximum 20 ten honderd van het aantal deelnemersuren gaan. Daardoor kan een vruchtbare combinatie ontstaan tussen mensen met ervaring van de sector en nieuwe methodes, die andere deskundigen uit de basiseducatie zullen introduceren. De mogelijkheid van uitbesteding garandeert de deskundigheid, die inzake basiseducatie nodig is.

In de centra voor basiseducatie dient een volwaardig samenhangend programma, dat beantwoordt aan kwalitatieve eisen, te worden aangeboden. Dat kan worden beschouwd als een systematische, doch niet schoolse vorming. Niet elk vormingsprogramma kan dus in aanmerking komen in het kader van de basiseducatie. Bovendien worden er **aanwervingsvoorwaarden** gesteld voor de vormingswerkers en de begeleiders. Het gevraagde scholingsniveau voor deze mensen is het HOBU, wat inderdaad een bepaalde kwaliteit waarborgt,

Overigens wordt in dit decreet ook de mogelijkheid voorzien tot specifieke bijscholing en navorming. Daarvoor zullen ook de specifieke middelen worden uitgetrokken. Mijnheer de Minister, ik denk dat het zeer belangrijk is, gelet op het evolutief karakter van de reële behoeften, dat deze mensen tijdig en regelmatig kunnen bijscholen. Dat kan de kwaliteit van het vormingswerk alleen maar verhogen.

Tot slot dient aangestipt dat de oprichting van één Vlaams pluralistisch ondersteuningscentrum voor de basiseducatie een belangrijke aanzet kan zijn tot een degelijke deskundige begeleiding van de lokale centra.

Dit Vlaams centrum kan een uitstekend instrument worden om de educatieve planning en coördinatie te

Jos Bosmans

realiseren. In de Commissie hebben sommigen de vrees geuit dat er blinde vlekken zouden kunnen ontstaan in Vlaanderen, waar geen centra tot stand zouden kunnen komen. Mijnheer Lauwers, wij hebben daarover een interessante gedachtenwisseling gehad. Precies de deskundigen van het Vlaams centrum zouden inzake deze mogelijke blinde vlekken bepaalde initiatieven kunnen nemen, samen met de sociaal-culturele sector, het onderwijs en de gemeentebesturen, teneinde ter zake een specifiek initiatief te nemen. Zij zijn als het ware het middel om deze blinde vlekken weg te werken. Wij hoeven daarom geen imperatieve planning te hebben, via het centrum kunnen we op basis van de reële behoeften aan deze educatieve planning werken.

De oprichting van een Raad voor Basiseducatie is eveneens positief. Deze Raad zal de gevraagde coördinatie kunnen volgen en ter zake via de erkenningsprocedure concrete initiatieven nemen. Het lijkt evenwel noodzakelijk dat tussen deze Raad en de Raad voor Volwassenenvorming, die wij vorige week in het lentedecreet hebben voorzien, een goed overleg tot stand komt om dubbel gebruik te vermijden. Ook al zijn de middelen, die voor de basiseducatie via dit decreet worden voorzien, niet onaardig en zelfs zeer belangrijk, zij zullen ten aanzien van de behoeften steeds beperkt zijn. Een oordeelkundig gebruik van deze middelen onderstelt dan ook, inzake de initiatieven, overleg tussen de Raad voor Basiseducatie en de Raad voor de Volwassenenvorming.

Mijnheer de Minister, wij juichen dit ontwerp van decreet om hogerge-noemde redenen toe. Het zal op diverse vlakken vernieuwing in het vormingswerk brengen en een specifieke vorming voor laaggeschoolden zal een belangrijke ondersteuning betekenen voor een degelijk uitgebouwd alfabetiseringswerk in Vlaanderen. Het is een verheugend feit dat wij morgen dit decreet in 1990, het jaar van de alfabetisering, zullen kunnen goedkeuren. Vorming en onderwijs zijn een individueel en collectief

recht. Dank zij dit decreet krijgt dit theoretisch recht vorm en inhoud.

Het zal echter noodzakelijk zijn om, willen wij niet vervallen in versnippering, een coördinatie tot stand te brengen tussen alle mogelijke initiatieven. Ik ben de mening toegedaan dat een eerste vorm van coördinatie in het decreet zelf al is ingeschreven, namelijk tussen het vormingswerk en het onderwijs. En rest nog de coördinatie tussen de talrijke initiatieven dienaangaande die in Vlaanderen zijn opgeborrelt. Ik denk hierbij aan de talrijke projecten die konden worden uitgebouwd dank zij de kredieten voor de kansarmen, de speciale kredieten van Minister Lenssens en de even talrijke gemeentelijke en provinciale initiatieven. Wil men in Vlaanderen een degelijke toekomst gerichte basiseducatie uitbouwen, dan zal men al deze initiatieven allereerst moeten coördineren om zo te komen tot een zekere schaalvergroting.

Deze schaalvergroting is, mijn inziens, impliciet in het decreet ingebouwd aangezien het aantal uren voor deelnemers aan dergelijke lessen vrij hoog is, wat een hoge instapdrempel veronderstelt.

Hoewel de coördinatie dus impliciet in het decreet werd opgenomen, moet men oog hebben voor een systematische coördinatie via de erkenning door de Raad en via het centrum.

Mijnheer de Minister, dit ontwerp-decreet beantwoordt ongetwijfeld aan de hoge verwachtingen die velen zich in verband met de organisatie van de volwassenenvorming hadden gesteld. De basiseducatie in Vlaanderen wacht een nieuwe en betere toekomst door de innovaties en vooral de originele bestuursvorm van de verschillende centra en de samenwerking tussen overheid en de privé-sector. Onze fractie zal dan ook dit ontwerp van decreet met overtuiging goedkeuren. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de

Minister, collega's, het klinkt nage-noeg als een formaliteit om de verslaggever te bedanken. Meestal doe ik het dan ook niet. Vandaag echter wens ik de heer Schellens, verslaggever, toch te feliciteren met zijn uitstekend schriftelijk verslag, hoewel ik niet aanwezig was toen hij het mondeling naar voren bracht aangezien ik de vergadering van de Werkgroep Verzuiling bijwoonde.

Tijdens de Commissie werd een moeilijke, maar grondige discussie gehouden. Zo heb ik na het antwoord van de Minister een aantal door mij ingediende amendementen ingetrokken. De verslaggever is erin geslaagd de hele dialoog goed weer te geven.

Vooraf wens ik nog te benadrukken dat ik in ieder geval — zoals de meesten onder ons — verheugd ben over dit decreet. Het regelt het experimenteel alfabetiseringswerk dat op het einde van de jaren zeventig op gang kwam en dat in het VCVO, een initiatief van de toenmalige Minister Poma in 1985, een officieel tintje kreeg. Het is goed dat de opgedane ervaring wordt gebundeld waardoor stabiliteit en rechtszekerheid worden ingebouwd ten voordele van het functionele alfabetisme, dat meer inhoudt dan enkel het leren lezen en schrijven.

Ik zeg dit omdat ik daarop straks nog zal terugkomen. Dit is belangrijk voor de verdere discussie. Het gaat over veel meer dan alleen maar de techniek van het lezen en het schrijven beheersen. Het gaat om het kunnen behalen van een rijbewijs, het afleggen van een theoretisch examen, het kunnen lezen van uurtabellen van het openbaar vervoer, het invullen van formulieren, zijn mannetje kunnen staan aan een loket. Dit zijn zaken die te maken hebben met functioneel analfabetisme. Teneinde daarin tot een betere integratie te komen is een eigen methodiek nodig. Dit wenste ik te zeggen bij wijze van inleiding.

Mijnheer de Minister, ik wens te beklemtonen dat in dit decreet een aantal zeer goede punten zitten. Zo is er onder meer een zeer behoorlijke subsidiëring, zeg maar financiering, van

Lauwers

deze sector. Ik kan er dus alleen maar op aandringen om deze uitvoering in de komende jaren honderd ten honderd te handhaven. Ik hoop dat de overheid na verloop van jaren niet zal worden gedwongen, omwille van de begroting, zijn uitvoeringspercentages terug te schroeven. Op die manier zou de overheid een onbetrouwbare partner zijn. Ik meen dat de overheid er goed aan doet om in dergelijke contracten met de burgers een betrouwbare partner te zijn.

Bovendien is het ook nog een goed decreet omdat u formules sui generis hebt uitgewerkt waarin de overheid, de VDAB, het onderwijs voor sociale promotie, het welzijnswerk en de sociaal-culturele sector in één geheel worden betrokken. Ik verberg niet dat ik in een voorstel dat ik samen met collega Geysels had gedaan, de voorkeur gaf aan een grotere inbreng van de overheid, niet om principiële redenen, maar wel als spreidingsinstrument en als waarborg voor blinde vlekken. Collega Bosmans heeft het daarnet aangehaald. Ik klamp mij echter niet per se vast aan die formule omdat ik best kan begrijpen dat de doelstellingen ook op andere manieren kunnen worden bereikt. Ik zal daarop straks terugkomen.

In ieder geval vind ik het een goede formule omdat dit ten eerste een eigen methode mogelijk maakt. Wij hebben daarnet gesproken over de eigenlijke opdracht van de basiseducatie. Deze heeft te maken met het overwinnen van drempels, van het oefenen in zelfredzaamheid, van het trainen van de assertiviteit van mensen en niet alleen het beheersen van een bepaalde techniek maar deze ook in het dagelijks leven kunnen toepassen. Daarvoor is een ervaringsgericht leren nodig. Een pedagoog heeft dit ooit learning by doing genoemd. Wij kunnen dus deze vorm van educatie niet zo maar aan de onderwijsnetten koppelen en u hebt dus naar een andere formule gezocht. Dat is een eerste belangrijk positief punt in de formule van dit decreet.

Ten tweede vinden wij dit een goede formule — en ik denk dat de heer Deswaene dit zal moeten erkennen

— omdat de pluralistische samenwerking wordt bevorderd. Er zijn stimulanzen in die richting. Ze zijn echter niet sluitend. De formule, de opgelegde normen, de raad van advies die de erkenning moet adviseren, de raad van beheer van het ondersteuningscentrum zijn vormen van stimuli en zijn positieve elementen.

In verband met de overgangsregelen en de aanwerving van het personeel hebt u in de Commissie een aantal dingen gezegd.

Ik meen dat door de manier waarop de overgang tussen de VCVO-experimenten, het vijfde decreet enzovoort wordt aangepakt, zoveel mogelijk ervaring wordt meegenomen. Degenen die een pioniersrol hebben vervuld worden in de nieuwe regeling opgenomen en door de overname van de anciënniteit enzovoort gehonoreerd.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn amendementen ingetrokken, maar ik wil toch doen opmerken dat de goedkeuring ervan een zekere wedren tot erkenning die met dit ontwerp kan ontstaan, had kunnen vermijden. Wie zich het eerst bij de raad voor advies aanmeldt, zal eerst worden bediend. Zo kan de erkenning van een nieuw centrum de leefbaarheid van een ander centrum in een naburige gemeente in het gedrang brengen. Dit ontwerp sluit een zekere concurrentie dus niet uit en dit als gevolg van politieke inkleuringen of van persoonlijk ke ambities. Sommigen zullen verkiezen in de eigen gemeente een centrum op te richten boven het meewerken met dat van een andere gemeente. Voor sommige gemeenten kan het een prestigezaak zijn een eigen centrum voor basiseducatie te hebben. De Raad voor Basiseducatie zal het in elk geval niet gemakkelijk hebben. En ik blijf erbij dat het beter ware geweest dat hij vooraf zou geweten hebben hoeveel centra hij mocht erkennen en waar die ongeveer moesten komen.

Voorts sluit dit ontwerp levensbeschouwelijke initiatieven niet helemaal uit. Ik weet wel dat men nooit tot een zuivere zuilinstelling zal komen want de gemeenten, de VDAB, de RIS0 en VIBOSO zijn erbij betrokken, maar wie een beetje politiek

doorzicht heeft zal toch moeten toegeven dat met dit ontwerp de raad van beheer van zo een centrum, natuurlijk niet de algemene vergadering, partijpolitiek of ideologisch kan worden gedomineerd.

Mijnheer de Voorzitter, het spijt me dat er in het decreet niet meer planmatigheid terug te vinden is. Ik denk dat wij de wedren naar erkenning hadden kunnen vermijden door regio's aan te wijzen waarbinnen zo een centrum moet worden opgericht. Wij dienden daarom nog niet te zeggen wie het initiatief moest nemen en welke gemeenten erbij betrokken moesten worden.

Ik heb toch mijn amendementen ingetrokken omdat de Minister zeer uitdrukkelijk heeft gezegd — en dat staat ook in het verslag — dat de erkenning verbonden zal worden aan een bepaald werkingsgebied en dat er vooraf een behoeftenanalyse moet komen die de kansen op leefbaarheid onderzoekt. Dat is natuurlijk niet zo gemakkelijk na te gaan. In afwachting dat het Vlaams Ondersteuningsfonds wordt opgericht is het VCVO bezig met de planning, de spreiding en het samenbrengen van mensen.

Het stellen van bepaalde voorwaarden zijn drempels die een wildgroei, een versnippering en concurrentie tussen zuilen, gemeenten of coalitiepartners van grote steden, mijnheer Van Peel, zullen verhinderen of bemoeilijken. Ik heb mijn amendement ingetrokken, mijnheer de Minister, omdat ik anders een blijk van wantrouwen zou geven ten overstaan van uw bedoelingen.

Ik wil zeker uw verdienstelijke poging niet miskennen om een evenwicht te vinden tussen een vrijheid aan de ene kant en een doelmatigheid of het stimuleren van samenwerking aan de andere kant. Maar ik houd mijn bemerking staande dat u nu of later zal worden geconfronteerd met bepaalde vormen van concurrentie of met touwtrekkerij over wie er nu eerst de VDAB of een bepaalde gemeenten rond zijn tafel kan krijgen om een VZW op te richten. Ik weet dat het niet uw bedoeling is maar ik vrees dat binnen een bepaalde streek enerzijds een centrum met

Lauwers

een meer christelijke-agrarische raad van beheer en anderzijds een centrum met een meer pluralistisch-trauvaillistische raad van beheer zal ontstaan die zullen trachten elkaars uren af te nemen, liever dan samen te werken. Beter zou zijn met filialen te werken die op bepaalde doelgroepen zijn gericht. Voor dit soort dilemma's zult u of de Raad voor Basiseducatie staan. Ik neem aan dat dit niet uw bedoeling is, maar dat zijn risico's die u loopt. Ondanks het feit dat ik mijn amendementen heb teruggetrokken blijf ik bij deze bemerking.

Ik heb er in elk geval akte van genomen dat u de externe waardevolle medewerking heeft ingeschakeld van sociaal-culturele werkers en van personen die in een bepaalde materie van de samenleving zijn gespecialiseerd. De begrenzing echter tot 20 ten honderd van de deelnemersuren is er oorzaak van dat er geen dubbele subsidiëring kan zijn, zodat die uren niet geldig kunnen zijn én voor de basiseducatie én voor het een of ander decreet in de sociaal-culturele sector. Ik weet niet hoe u dat zal controleren.

U heeft ook gezegd dat de anciënniteit van personen die momenteel met een bediendencontract in een VZW zijn tewerkgesteld en die overstappen naar een andere VZW zal worden overgenomen. U heeft ook bevestigd dat in de toekomst de mogelijkheid bestaat dat de administratieve cel zal kunnen functioneren als een sociaal secretariaat omdat dit kostenbesparend is en omdat het een zekere administratieve ontlasting is. Daardoor zullen in elk geval, zelfs indien de voorschotten laattijdig worden uitbetaald, de instellingen voor het vergoeden van hun personeel niet aan prefinanciering moeten doen. Ook om die redenen heb ik mijn amendementen ingetrokken.

Mijnheer de Minister, ik vind het een goed decreet omdat het begrip basiseducatie ruim werd geïnterpreteerd, omdat de methodologische aanpak mogelijk wordt gemaakt en omdat de financiële omkadering van het netwerk wordt gearandeerd.

Ik blijf er echter bij dat meer planmatigheid, meer afspraken en duidelijkheid in verband met het terrein vooraleer initiatieven kunnen worden erkend, het decreet eenvoudiger zouden hebben gemaakt. De uitvoering zou systematischer en vlotter kunnen verlopen met minder risico's op concurrentie en met nog meer waarborgen voor een pluralistische samenwerking. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat dit geen verzuilingsdecreet is.

Mijnheer de Minister, het siert u dat u deze zeker voor u moeilijke oefening niet uit de weg bent gegaan, integendeel dat u ze gemaakt hebt. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer Van Peel heeft het woord.

De heer M. Van Peel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ook ik dank de verslaggever voor zijn uitstekend verslag. Toch staat er iets in waarvan ik niet weet of het helemaal de wens van de Minister weergeeft. Onder punt 10 lees ik „Basiseducatie is een essentieel recht voor elke burger. Dit principe wettigt een 1000 procent betoelaging van het personeel”.

Minister D. Coens : Ik heb reeds gezegd dat het 100 ten honderd moet zijn.

De heer M. Van Peel : Deze sector is zeer belangrijk, maar ik dacht inderdaad dat dit percentage overdreven was.

Er zijn vele redenen om ons grondig te verheugen over dit decreet over de basiseducatie in Vlaanderen. De belangrijkste reden daarvan is dat een voorziening wordt gecreëerd die zich tot diegenen die de meeste educatieve achterstand hebben, met alles wat dat meebrengt inzake achterstand op alle mogelijke andere levensdomeinen.

Mijnheer de Minister, als u de geschiedenis zal ingaan — waaraan ik niet twijfel — zal aan uw bewogen geschiedenis als Onderwijsminister uw intensieve aandacht voor heel de democratisering van het onderwijs kleven. Dat heeft zich geuit in vele

maatregelen zoals de verlenging van de leerplicht, de vernieuwing van het beroepsonderwijs en recentelijk de organieke regeling voor het deeltijds secundair beroepsonderwijs. Dit decreet op de basiseducatie voegt aan dat palmares een bijzonder belangrijk luik toe, wat uw interesse voor deze personen in moeilijke budgettaire tijden essentieel onderstreept. Ik vind dat een belangrijke verdienste. Ik zal op dit belangrijke aspect niet verder ingaan omdat de heer Bosmans erover zal spreken.

De heer W. Seeuws : Hij heeft erover gesproken.

De heer M. Van Peel : Ik was weerhouden in de Werkgroep Verzuiling en daarom heb ik deze ongetwijfeld boeiende uiteenzetting gemist.

Mijn tweede belangrijke reden tot tevredenheid ligt in de unieke organisatieformule die hier werd uitgewerkt voor de centra voor basiseducatie. Deze organisatieformule is uniek omdat ze bewijst dat wij in Vlaanderen in staat zijn soms vastgelopen ideologische debatten te overstijgen en nieuwe creatieve formules uit te werken op een ogenblik dat er een nieuwe sector moet worden gereguleerd.

Ongeveer tien jaar geleden, toen het begrip basiseducatie zijn intrede deed, meende de overheid — dit was een voorzichtige en terechte aanpak — dat geleidelijk aan met experimenten kon worden gestart. Zo ontstond een nieuw, zij het experimenteel werkveld van initiatieven in de basiseducatie.

De bestaande sociaal-culturele verenigingen betoogden eveneens terecht dat zij reeds lang zeer intensief deze laaggeschoolde volwassenen bezighielden, zij het met de specifieke methodes uit het vormingswerk in verenigingsverband.

Tussen de beide initiatieven, enerzijds het nieuwe experimentele basiseducatiwerkveld en anderzijds, de bestaande vormingsverenigingen, ontwikkelde zich op sommige plaatsen een liefde-haat-verhouding.

Van Peel

Geleidelijk aan kwam men tot de conclusie dat het hier toch ging om een specifieke aanpak van een specifieke doelgroep die de ontwikkeling van een eigenstandige werkmethode rechtvaardigt. Ook groeide het besef dat deze sector duidelijk thuishoorde bij de onderwijsmaterie. Ik denk hierbij aan de vele debatten in de culturele sector, vooral naar aanleiding van begrotingsbesprekingen. Daar werd gewezen op het feit dat het sociaal-culturele werk zaken remedieerde die blijkbaar in ons onderwijsbestel niet zo schitterend verliepen.

De rijke ervaring van het sociaal-culturele vormingswerk in verenigingsverband en van de nieuwe initiatieven, zoals alfabetisering en basiseducatie, moesten blijvend gestalte krijgen via een nieuwe regeling. Daarin slaagt het decreet ten volle.

Eenmaal die consensus bereikt — het gaat om een nieuwe specifieke opdracht die kadert in ons volledige onderwijsbestel, het onderwijs voor volwassenen wel te verstaan — begon de zoektocht naar een aangepaste organisatieformule. Wellicht hebben wij hier te lang in een aantal gepolariseerde stellingen vastgezeten.

Er was de stroming die verdedigde dat, omwille van het feit dat het hier ging om een nieuwe en uitgesproken onderwijsmaterie, het volstond de nieuwe centra voorlopig aan te hechten bij de bestaande onderwijsnetten, met alle voor- en nadelen van dien. Het is niet zo vanzelfsprekend om voor volwassenen het aanleren van functionele vaardigheden ook op levensbeschouwelijke grondslag te organiseren. Dit is een mogelijkheid, maar of het een afdoend organisatieprincipe is viel te betwijfelen. Deze stelling werd, gedurende een lange tijd, met de nodige kracht verdedigd.

Er werd ook nog een andere stelling verdedigd. De wens bestond om voor deze nieuwe centra een overheidsinitiatief op gemeentelijk vlak te creëren met ingebouwde garanties voor een pluralistische aanpak.

Die stelling stond dan weer haaks op elders verkondigde standpunten, ik verwijs naar het zogenaamde verzuilingsdebat.

Men gelooft niet meer in het alleenzigmakende van de overheid als organiserende instantie. Geen enkele fractie verdedigt dit nog op dit ogenblik en bijgevolg verwonderde het mij dat dit in deze materie wel nog naar voren komt. Ook is het zo dat vanuit de andere hoek eveneens oubollige stellingen werden verkondigd.

De heer W. Seeuws : Wij moeten die oude misplaatste tegenstellingen tussen overheid en privé niet steeds weer oprakelen. Het zijn geen tegenstellingen maar opties.

De heer M. Van Peel : Ik ben het volkomen met u eens, mijnheer Seeuws. Ik tracht te zeggen vanuit welke stellingen men in het debat vertrok en welk belangrijk en goed organisatieprincipe er is gevonden.

De heer W. Seeuws : Daarmee ben ik het eens, mijnheer Van Peel, maar ik reageerde op het woord oubollig. Zal straks men ook het woord socialisme moeten schrappen in onze terminologie ?

De heer M. Van Peel : Dat zal ik nooit doen, mijnheer Seeuws.

In de zoektocht naar een goed organisatiegesprek vertrok men vanuit diverse stellingen. Er was echter nogal wat tijd nodig om deze stellingen op elkaar af te stemmen.

Ik tracht aan te tonen waarin deze stellingen elkaar hebben gevonden. Dat was niet in een of ander halfzacht compromis, maar integendeel — zoals ook de heer Baldewijns in de Commissie heeft gezegd — in een organisatieprincipe dat model kan staan voor nieuwe initiatieven.

Het misverstand is wellicht gerezen omdat ik het debat kort heb-samen-gevat.

In het licht van de verzuilingsgesprekken groeide de organisatie van de basiseducatie uit tot een symboolproblematiek.

Hoe zou Vlaanderen vorm geven aan nieuwe initiatieven ? Welk denkschema zou daarbij de bovenhand halen ?

Het is de verdienste van de Minister, de Executieve en alle partijen dat de oplossing geen halfzacht compromis is, maar wel een nieuwe organisatiestructuur.

Het gaat wel degelijk om privé-initiatief en dat is nieuw. De centra voor basiseducatie moeten de juridische vorm van een VZW aannemen. Hetgeen uit de basis groeit of zal groeien krijgt alle kansen. Een vrij initiatief op levensbeschouwelijke pluralistische of doelgroep basis blijft mogelijk. De overheid legt evenwel en terecht diepgaande voorwaarden op. De centra moeten zich uitsluitend richten op de organisatie van basiseducatie en diverse groepen moeten in de VZW's vertegenwoordigd zijn. Het sociaal-cultureel werk, het onderwijs voor sociale promotie, de gemeenten, de OCMW's de VDAB en de samenlevingsopbouw zijn gedwongen elkaar te vinden.

De overheid wil zich tevens door een raad van deskundigen laten adviseren over een gestructureerde vestiging van de centra. Er worden diplomaverreisten opgelegd en er is een totale subsidiëring gepland.

Op het ogenblik worden allerlei debatten gevoerd over verzuiling. Het is zeer belangrijk dat de krachten van het maatschappelijk middenveld fundamenteel worden erkend. Dit vrij initiatief wordt door de overheid gestimuleerd. Als subsidiërende en regulerende instantie verbindt de overheid daaraan een aantal voorwaarden.

In beeldspraak zou men kunnen stellen dat het decreet over de basiseducatie op het volgende neerkomt : „Laat honderd bloemen bloeien”. De overheid als tuinier bepaalt de toegevoegde meststoffen, zal snoeien als de bloemen te dicht tegen elkaar groeien en maakt voortdurende kruisbevruchting mogelijk.

Minister D. Coens : Het beeld van de duizend bloemen hebt u vervolledigd met alle andere ingrediënten die in dit geval nodig zijn. Deze agrari-

Coens

sche symboliek vind ik fantastisch, maar het gaat uiteraard om meer dan dat.

De heer M. Van Peel : Ik zal nu meer concreet ingaan op de verzui-
lingsdiscussie. Er werden goede op-
lossingen gevonden die concretiseren
wat nogal wat partijen in dit debat
naar voren hebben geschoven. De
overheid is onvervangbaar als subsi-
diërende en regulerende instantie,
maar het aanbod zelf groeit uit vrij
initiatief, zodat dure overlappingsen
onmogelijk worden gemaakt, aange-
zien daarvoor sleutels zijn inge-
bouwd, zoals bijvoorbeeld de 6.000
uren.

Vrij initiatief betekent dat levensbe-
schouwelijke kleur kan, maar niet
noodzakelijk is. Bovendien houdt vrij
initiatief ook verband met bepaalde
andere vormen. Zo heb ik al verwe-
zen naar de doelgroepen. Het is be-
langrijk voor ogen te houden dat echt
pluralisme vanuit de basis, vanuit het
concrete werk groeit en niet door de
overheid kan worden opgelegd. Als
zij dit toch doet, verwordt het zoge-
naamde pluralisme tot dosering van
politieke fracties, een mechanisme
dat we hebben aangeklaagd als een
verkeerde toepassing van het cultuur-
pact. De overheid moet dat soort plu-
ralisme niet opleggen, want dan gaat
het enkel om een mooi woord voor
doorgedreven politisering. In het ge-
val van de basiseducatie gaat het om
echt pluralisme en vrij initiatief dat
groeit vanuit de basis en waarbij de
overheid regulerend optreedt. Deze
belangrijke principes zijn door dit de-
creet een verworvenheid. Ik herhaal
dat ik het met collega Baldewijns
eens ben dat deze verworvenheden
in de toekomst wellicht richtingge-
vend kunnen zijn voor andere secto-
ren waarvoor wij decreten moeten
opstellen.

Ik heb nog twee concrete opmerkin-
gen, mijnheer de Minister.

De eerste betreft de migranten. Het
is de verdienste van de Vlaamse Exe-
cutieve duidelijk te maken dat er
steeds meer middelen komen voor
een goed educatieaanbod voor mi-
granten. We merken dit in het de-

creet op de basiseducatie, maar ook
in het nieuwe decreet op de kansar-
moede. Bovendien heeft ook de
VDAB aandacht voor de sector van
de beroepsopleidingen en zijn er de
bestaande initiatieven van Minister
Lenssens.

Op dit ogenblik bestaan dus de bud-
gettaire ruimte en mogelijkheden om
een educatie voor migranten te ont-
wikkelen. We stellen echter vast dat
coördinatie dringend noodzakelijk is.
Wij hebben hierop gewezen tijdens
de commissievergaderingen, niet al-
leen voor de sector van de migranten,
maar ook voor de laaggeschoolde
Belgische bevolking. Op het ogenblik
zijn er nogal wat initiatieven op dit
vlak. Het ligt niet voor de hand dat
deze elkaar vanaf september zullen
vinden en dat er een zekere coheren-
tie tussen hun activiteiten tot stand
zal komen.

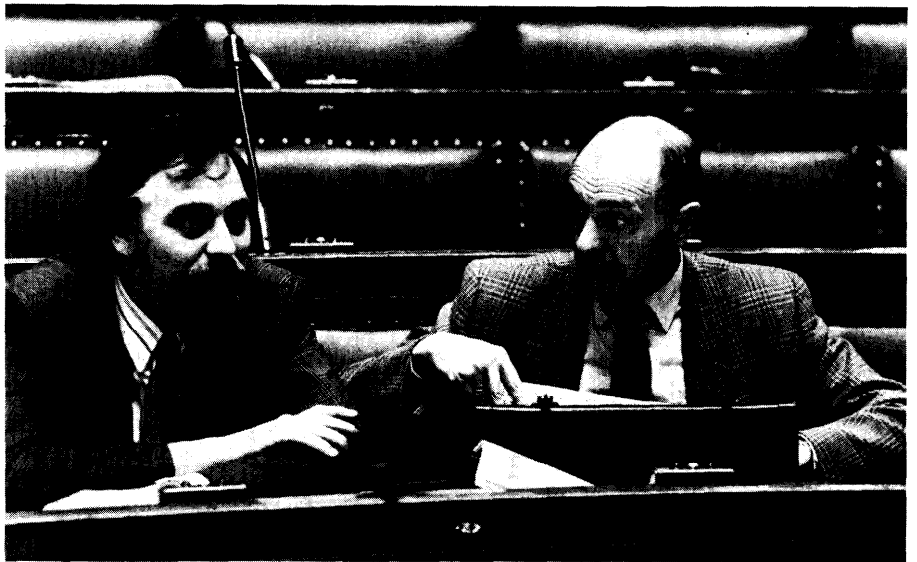
Ik dring er dus nogmaals op aan er-
voor te zorgen dat het jaarlijks eva-
luatierapport dat ons door de Hoge
Raad en het Ondersteuningscentrum
is beloofd, niet beperkt blijft tot de
centra opgenomen in dit decreet. Het

moet trachten de hele sector van de
basiseducatie te overschouwen, wie
er ook voor de subsidiëring zorgt, zo-
dat de overheid kan controleren waar
een grotere coördinatie nodig is.

Mijn laatste opmerking betreft de on-
bevredigde relatie met de Vlaamse
Onderwijsraad. Wij hebben daarover
in de Commissie Onderwijs reeds ge-
sproken naar aanleiding van het len-
tedecreet. De aandacht voor de ba-
siseducatie moet een stimulans zijn
voor het gehele onderwijs om zelf
kritisch te onderzoeken hoe het komt
dat heel wat mensen door de mazen
van het onderwijsnet zijn gevallen.
Dit is één van de vele redenen waar-
om een structurele band met de
Vlaamse Onderwijsraad moet ont-
staan.

Tot daar, mijnheer de Minister, col-
lega's, mijn belangrijkste opmerkin-
gen met betrekking tot dit decreet.
Ik hoop dat het in de toekomst zal
leiden tot een uitgebouwd net van
goed georganiseerde centra voor ba-
siseducatie; **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Coens heeft
het woord.

VU-Raadsleden H. Lauwers (links), wiens voorstel van decreet in samenhang met het ontwerp van decreet basiseducatie volwassenen werd behandeld, en A. De Beul, Ondervoorzitter van de Raad

Minister D. Coens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, collega's, eerst moet mij iets van het hart. Ik ben nu bijna twintig jaar lid van het Parlement en ik zag heel wat wetgevend werk tot stand komen waaraan ik als parlementslid of als lid van de Regering heb meegewerkt. Zelden zag ik wetgevend werk op een dergelijk niveau, met zo een belangrijke inhoud, met een zo ruime consultatie en met een zo grote deskundigheid van alle commissarissen tot stand komen.

Ik dank de Voorzitter en de commissarissen dan ook van harte en feliciteer hen met het geleverde werk, zowel door de meerderheid als door de oppositie. Het was een voortreffelijke prestatie die heeft geleid tot een algemene consensus uiteraard met nuances die begrijpelijk zijn, rekening houdend met de politiek opstelling.

Gedurende die twintig jaar heb ik ook geleerd dat kwantiteit en kwaliteit inzake belangstelling niet evenredig zijn. Dit is hier andermaal op de meest manifeste wijze bewezen. De verslaggever is uiteraard aanwezig en ik feliciteer hem met het verslag. Ook degenen die in het debat in de Commissie zo vaak tussenbeide zijn gekomen en die ook voorstellen hebben geformuleerd zijn aanwezig, met name de heren Seeuws, Deswaene, Lauwers, Jos Bosmans, Van Peel en mevrouw Leysen. Door de geringe belangstelling is het trouwens niet moeilijk een overzicht van de aanwezigen te krijgen. Ik betreur dat er voor dit decreet zo weinig belangstelling bestaat. De versterking van het educatief aanbod, specifiek gericht op aard en methodiek voor hen die het nodig hebben, is het beste wat wij kunnen doen voor de democratisering van onze samenleving, met het oog op onze bekommering voor de zwaksten.

Dit decreet komt tot stand in het jaar van de alfabetisering. In dit kader is een sluitende en een open regeling, voortspruitend uit een dialoog, binnen de budgettaire mogelijkheden en rekening houdend met het niveau van het educatief aanbod, uiterst belangrijk. Kortom, het is een goede regeling.

Ik neem aan dat vele collega's deze ideeën ondersteunen, ook al komt dat hier niet tot uitdrukking. Dit zal gebeuren bij de stemming, hopelijk weet men dan waarover wordt gestemd. Het verslag van de vijf vergaderingen ter zake is trouwens bijzonder boeiende lectuur. In deze vergadering is niet alleen herhaald wat in de commissievergaderingen werd gezegd, essentieel zijn de accenten vanuit de diverse partijen. Ik stel vast dat de AGALEV-fractie hier niet aanwezig is, wat mij enigszins verwondert, rekening houdend met hun belangstelling voor dit thema. Dat het Vlaams Blok niet aanwezig is verwondert mij minder.

De Voorzitter : De vertegenwoordiger van de AGALEV-fractie is verhinderd wegens ziekte.

Minister D. Coens : Dat lijkt mij een acceptabele reden. In elke fractie zijn er een aantal specialisten die zich in het bijzonder interesseren voor dit thema, al vind ik dat dit niet louter een zaak is voor specialisten. Deze materie belangt iedereen aan omdat basiseducatie door iedereen kan worden benaderd, uit welke politieke invalshoek ook.

Ik ga niet herhalen wat ik als inleiding in de Commissie heb gesteld. U vindt dat keurig terug in het verslag. De verslaggever heeft er trouwens een merkwaardige synthese van gemaakt. Ik wil alleen beklemtonen dat, niettegenstaande de uitgebreide onderwijsvoorzieningen en de leerplicht tot achttien jaar, onze bevolking nog een aantal laaggeschoolde volwassenen heeft. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat in de toekomst, wanneer wij het effect zullen merken van de verlenging van de leerplicht en de verdere uitbouw van onze onderwijsvoorzieningen, zowel kwantitatief als kwalitatief, er nog altijd mensen zullen zijn die het algemeen maatschappelijk niveau niet halen. Voor hen zullen wij een extra inspanning moeten doen. Wij zullen slechts een echte opgang van de samenleving beleven door de lat steeds hoger te leggen. Dat is precies de opgave van een samenleving in positieve evolutie. Wij moeten ons steeds inzetten om degenen die het het moeilijkst

hebben te ondersteunen en hen extra kansen en mogelijkheden te bieden. Daarover precies gaat het wanneer wij spreken over basiseducatie.

Het is evident dat de migranten daarin een bijzondere plaats innemen. De organisatie ervan op het terrein is een zaak van alle verantwoordelijken en van de betrokkenen, Er dient volgens mij een categoriale aanpak tot stand te worden gebracht. Ik heb daarover deze week een gesprek gehad met de Koninklijke Commissaris, die in die richting pleitte.

Ik heb gezegd dat het aan de betrokkenen zelf behoort dit uit te maken. Het geheel van de zorgenverstrekkers moet in dialoog nagaan hoe de voorziening kan worden uitgebouwd. Wij mogen daarrond geen filosofische beschouwingen maken over apartheid en integratie. Houden wij het liever niet bij abstracte termen. Kijken wij liever naar de doeltreffendheid en de efficiëntie van de basiseducatieve voorzieningen.

Bij dit decreet zijn wij uitgegaan van het Vlaams Regeerakkoord. Het verheugt mij dat onder meer vanuit de oppositie collega Deswaene heeft gesteld dat het een goed uitgangspunt was. Ik ben integraal verantwoordelijk voor de tekst van het ontwerp, maar ben door de gehele Executieve en door de meerderheid in de Vlaamse Raad bijgetreden. Wij hebben altijd gesteld dat we zullen uitgaan van de praktijkervaring, van het bestaand aanbod uit respect voor hetgeen reeds werd opgebouwd met voluntarisme en met grote bezieling. Ik hoop dat die inzet blijvend zal zijn. Het is niet omdat men meer mensen en middelen krijgt, dat men de basisbezieling niet langer hoeft aan te moedigen. Die zal altijd nodig zijn. Gelukkig wordt zij nog altijd opgebracht door de mensen die gegrepen zijn door edel sociaal werk. Ik heb de mensen aan het werk gezien. Ik heb enorm respect voor hun prestaties. Ik hoop dat zij verder op dezelfde wijze kunnen blijven werken. Zij hebben nu meer zekerheid en meer rugsteun vanuit de Vlaamse Gemeenschap dankzij dit decreet.

Hierbij hebben wij ook gesteld dat wij uitgaan van de lokale verantwoor-

Coens

delijkheid. De lokale verankering is in het decreet vervat. Ik ga hier niet in op de de techniek die daarbij wordt gebruikt. Een geïntegreerde organisatiewijze is uitdrukkelijk vermeld. Er is in een globale geëigende aanpak voorzien. Het gaat hier niet om één of ander cursusaanbod, maar om een geïntegreerde aanpak. Diverse leden van de Raad hebben daar terecht op gewezen.

Ik kan u ook meedelen dat wij klaar zijn met alle uitvoeringsbesluiten. Zij berusten op het ogenblik bij de Inspectie van Financiën. Wij hopen ze volgende week in de Executieve voor te leggen zodanig dat begin juli alles kan worden overgemaakt aan de betrokkenen, opdat zij zouden weten waaraan zich te houden. Het gehele kader en de uitwerking tot in de details is dan ter beschikking van de betrokkenen. Dit is nodig met het oog op de organisatie van het volgend schooljaar. De overgang is duidelijk omljnd. Ik ga niet in detail, maar zal de leden van de Commissie voor Onderwijs behoorlijk informeren over de uitvoeringsbesluiten van zodra zij zijn goedgekeurd door de Vlaamse Executieve. Zij hebben daar uiteraard recht op. Ik zou dat nu ook wel reeds kunnen doen, maar sta mij toe de Executieve prioriteit te geven.

Er is ook de Inspectie van Financiën en Begroting die het geheel moet evalueren. Hier deel ik de zorg van een aantal leden van de Raad. Ik hoop dat hen blijvend prioriteit te geven aan het opzet. In het decreet is in de brede sector van de cultuur de klassieke zin voorzien : „binnen de perken van de begroting”. Ik zal ervoor ijveren om het opzet veilig te stellen. Ik hoop ook dat mijn opvolgers — dit is nog niet voor onmiddellijk het geval — in dezelfde zin zullen blijven ijveren.

De start bij zulke ondernemingen is ook bijzonder belangrijk. Het ware spijtig dat men de start zou verminderen door een gebrek aan budgettaire middelen. Dat zou te betreuren zijn, hoewel wij er ook moeten van uitgaan, dat is realistisch, dat de middelen niet onbeperkt zijn. Dat moet nu

net we de betrokkenen op het terrein ertoe dwingen om overleg te plegen en samen te werken. Dit is een *incentive*, een impuls of een stimulans. De krachten moeten worden gebundeld. Wij mogen er niet van uitgaan en de illusie wekken dat er onbeperkte middelen en mogelijkheden zijn. Dit is nu niet het geval en zal morgen en in een verdere toekomst ook niet het geval zijn.

Dit decreet dwingt ons tot overleg en samenwerking en tot schaalvergroting, wat ons toelaat onze essentiële doelstellingen na te streven. De structuur is operationeel en doeltreffend. De unieke bestuursformule maakt een evenwichtig samengaan van privé- en overheidsinitiatief mogelijk, met alle componenten die daarbij te pas komen. Op die wijze wordt een breed maatschappelijk draagvlak gevormd. Wij willen een geëigende aanpak, geïntegreerd in leefbare centra waar planning is, als ook de mogelijkheden om gedecentraliseerd te werken. Het is uitermate belangrijk dat het werk goed verloopt en volgens mij beschikken wij over adequate begeleidingsinstanties om goede samenwerking en kwaliteitsbevordering te garanderen.

Ik zal nu de verschillende vragen beantwoorden.

De heer Seeuws uitte fundamentele waardering voor dit decreet, vanuit zijn degelijke kennis van het basiseducatief werk en hij onderstreepte de nieuwe kansen die worden geboden.

Ik heb de verslaggever reeds gefeliciteerd voor zijn uitstekend verslag. Ik hoop dat alle collega's dit verslag zullen lezen en niet enkel de leden van de Onderwijscommissie.

Ik vrees de heer Deswaene niet goed te hebben begrepen. Ten gronde ging hij akkoord met het decreet, al gaf het hem geen voldoening. Ik weet niet of het ging om een inhoudelijke appreciatie of eerder om een partijpolitieke houding. Ik dacht nochtans dat hij had meegewerkt om het fundamenteel inzicht en de consensus te bereiken, wat ik met vreugde heb mogen vaststellen. Hij heeft echter de reële lokale verantwoordelijkheid

niet goed ingeschat. Die heeft echter niets te maken met verzuiling, zoals de heer Van Peel terecht onderstreepte.

Ik meende duidelijk te hebben gemaakt hoe wij de uitbesteding van het werk aan externe medewerkers hebben opgevat. Dat zal in het uitvoeringsbesluit nog duidelijker worden.

De heer Bosmans had het over de educatieve planning, volgens ons de oriëntatie aan de basis van het decreet. Hij onderstreepte ook de andere innovatieaspecten van het decreet.

De heer Lauwers blijft naast de fundamentele bekommernissen die hij terecht aanhaalde, tevens bezorgd voor de wedren naar de erkenning. Het gaat hier echter niet over een vrijemarktsysteem, waar alles op concurrentie en op overwinnen aankomt. Hij duidde zelf de elementen aan die geruststelling moeten bieden en besloot dat het om een goed decreet ging. Aangezien hij zeer goed op de hoogte is van deze kwestie neem ik dus aan dat het hem voldoening zal schenken.

De heer Van Peel heeft de rij van de sprekers gesloten op een uitstekende manier. Bij deze gelegenheid dank ik ook mevrouw Leysen die het debat heel de tijd heeft meegemaakt.

De heer Van Peel heeft er zeer bevatelijk op gewezen dat het beleid een evenwichtige regeling van de basiseducatie nastreeft. Hij maakte daarbij twee opmerkingen. Het gaat wel degelijk om de evaluatie van heel het veld. Uiteindelijk gaat het niet om mijn persoon, maar wij gaan er wel van uit dat basiseducatie bij onderwijs hoort. Aldus kunnen wij het geheel overzien en kunnen wij mettertijd en liefst zo spoedig mogelijk, de voorzieningen bundelen tot één geheel.

Vervolgens handelde hij over de relaties met de Vlaamse Onderwijsraad. Het basiseducatief werk moet daar contacten mee hebben, zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan de eigenheid. Ook daaraan zullen wij aandacht schenken.

Coens

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik besluit met drie punten.

De decreetgever heeft zijn werk gedaan in de Commissie en in de openbare vergadering. Het zal deze week worden voltooid met de stemming. Het was goed werk, maar wij moeten ook beseffen dat wij als decreetgever niet zelf instaan voor de basiseducatie. Dat is de opdracht van de veldwerkers, die nu meer dan ooit daarvoor de middelen krijgen. De eigen rol van de decreetgever werd goed bepaald. Wij verwachten enorm veel van de werkers op het terrein, de professionelen en de vrijwilligers. Zij zijn onmisbaar en zullen nu meer mogelijk kheden krijgen dan vroeger.

Wij hopen en wij verwachten, dat wij de mensen die echt nood hebben aan basiseducatie bereiken en hun noden effectief opvangen. Het gaat hier niet om een tijdelijk overgangssysteem. Wij spreken veel over alfabetisering en wij staan in voor de coördinatie van het jaar van de alfabetisering. Men moet zich geen illusies maken en denken dat deze problematiek in deze eeuw uit de wereld kan worden geholpen. Zij zal altijd aanwezig zijn, zij het met een andere inhoud, gezien de evolutie die wij meemaken.

Sommigen hebben de neiging te denken dat wij nood hebben aan basiseducatie omwille van het falen van het onderwijs. Daartegen verzet ik mij formeel. Het is gewoon het uitbreiden van de zorgbreedte van het onderwijs, het aanpassen aan de evolutie. Ik vind het waardevol dat dit binnen het onderwijs mogelijk is. Men doet alsof degenen die het moeilijk hebben niet thuishoren in het zeer selectief systeem van onderwijs, maar ook dit is onderwijs, met een eigen inhoud en aanpak, gericht op een specifiek publiek.

De heer Van Peel heeft ooit gesproken — in dit verband of in een ander — over de wederzijdse bevruchting van ideeën en ervaringen. Ik hoop dat dit ook het hele educatieve veld beroert, want ook daar kent men ervaringen met jongeren die met moeilijkheden kampen op sociaal en cul-

tureel vlak. Ook volwassenen bereikt men op die manier, want onderwijs is niet alleen een zaak van jongeren van 2,5 jaar tot 18 jaar, het is een never ending story. In onze learning society komt het afstuderen nooit meer voor. Iedereen zal bestendig nood hebben aan aangepaste bij-, her- en omscholing. De groep die wij op het oog hebben, mist een degelijk draagvlak. Vandaar dat wij het dringend moeten versterken indien wij willen verhinderen dat deze mensen in een hopeloze situatie terechtkomen.

Het geheel van onderwijs en basiseducatie moet worden bestendig en sociaal en humaan worden beoordeeld en bevorderd. De specifieke basiseducatieve behoeften moeten worden onderkend.

Gelukkig zijn wij erin geslaagd de zogenaamde ideologische controverse te overstijgen. Elkeen kan hier zijn visie terugvinden en meewerken aan de realisatie van een maatschappelijke prioriteit. Wanneer men naar de kern van de dingen gaat, ontdekt men de behoeften en daar moet men terdege en op gepaste wijze op inspelen. Wij hebben deze formule bij consensus gevonden en naar mijn mening overstijgt dit de voorbijgestreefde kunstmatige discussie over verzui-ling en ontzuiling.

Men moet goed weten waarover het gaat en hoe daarop best een antwoord kan worden gegeven. Men mag op dat vlak geen clichés gebruiken.

Zoals u meen ik dat het vrij initiatief volle kansen moet krijgen. Bovendien moet de overheid altijd een rol vervullen, onder meer inzake orde en stimulering. Dit werd hier op een unieke wijze vervuld.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, het uitzonderlijk belang van dit decreet — dat u trouwens in die termen hebt gesteld en beoordeeld — is sprekend. Ik dank en ik feliciteer u voor wat u ter zake hebt gedaan. Ik dank tevens de collega's voor wat wij samen in het belang van de Vlaamse Gemeenschap hebben verwezenlijkt.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een in artikel 59 bis van de Grondwet bedoelde aan-gelegenheid.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Binnen het raam van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse Executieve, onder de bij dit decreet bepaalde voorwaarden, toelagen aan de overeenkomstig dit decreet erkende Centra voor Basiseducatie en aan het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder het begrip „laaggeschoolde volwassenen” verstaan : meerderjarigen die niet beschikken over een gehomologeerd getuig-schrift van lager secundair onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

1. Centra voor Basiseducatie zijn verenigingen zonder winstoogmerk die uitsluitend het organiseren van basiseducatie als doelstelling hebben.

2. De algemene vergadering en de raad van bestuur worden voor 2/3 gevormd uit vertegenwoordigers van het sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen, het onderwijs voor

Voorzitter

sociale promotie en de beroepsopleiding.

3. Ook de gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van de plaats waar het Centrum voor Basiseducatie gevestigd is en de lokale initiatieven van de samenlevingsopbouw zullen vertegenwoordigd zijn in de bestuursorganen van de vereniging. Voor Centra gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de plaats van de gemeente.

4. De Vlaamse Executieve kan nader regels stellen in verband met de samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur van de Centra voor Basiseducatie.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

„Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 4

1° Onder Centrum voor Basiseducatie wordt in dit decreet verstaan een vereniging zonder winstoogmerk dat educatieve activiteiten en programma's uitsluitend voor laaggeschoolde volwassenen inricht.

2° De algemene vergadering en de raad van bestuur worden voor 1/2 gevormd uit vertegenwoordigers van het sociaal-cultureel vormingswerk met volwassenen, het onderwijs voor sociale promotie en de beroepsopleiding en de lokale initiatieven van de samenlevingsopbouw, rekening houdende met de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen.

3° De gemeente en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van de lokaliteit waar het Centrum voor Basiseducatie is gevestigd vormen 1/2 van de vertegenwoordigers van de algemene vergadering en de raad van bestuur. Voor de Centra gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de plaats van de gemeenten.

Bij de samenstelling moet worden rekening gehouden met de krachtverhoudingen zoals die in deze gemeente en OCMW-raden weerspiegeld zijn”.

De stemmingen over artikel 4 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 5

§ 1. Basiseducatie omvat een samenhangend geheel van educatieve activiteiten ten gerieve van laaggeschoolde volwassenen en is gericht op het verwerven en verbeteren van elementaire taal- en rekenvaardigheid, het verruimen van sociale vaardigheden en het verbreden van de algehele maatschappelijke oriëntatie en integratie van de deelnemers.

§ 2. Basiseducatie omvat tevens de nodige activerings- en keuzebegeleidingsactiviteiten die de deelnemers vanuit hun reële mogelijkheden de bekwaamheid aanbrengen door te stromen naar ander educatieve voorzieningen ondermeer met het oog op hun verdere integratie in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

De in artikel 5 bedoelde educatieve activiteiten worden als samenhangend geheel aangeboden in groepsverband, en worden uitgedrukt in deelnemersuren. De Centra voor Basiseducatie kunnen met het oog op het educatief proces zelf de groeps-grootte bepalen met dien verstande dat activiteiten met minder dan 3 deelnemers niet als deelnemersuren worden geteld.

De Vlaamse Executieve bepaalt de verdere voorwaarden waaraan de educatieve activiteiten zullen voldoen.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

Voor zoverre het Centrum voor Basiseducatie duidelijk verantwoorde-

lijkheid blijft dragen voor het gehele educatieve proces kunnen beperkte programma-onderdelen verzorgd worden door externe medewerkers of uitbesteed worden aan andere organisaties. De Vlaamse Executieve bepaalt nader de regels inzake uitbesteding.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

„Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

Artikel 7

Er kunnen beperkte programma-onderdelen worden verzorgd door externe medewerkers of uitbesteed worden aan andere organisaties voor zover het Centrum voor Basiseducatie duidelijk verantwoordelijk blijft voor het gehele educatieve proces binnen het specifiek programma. Het beperkt uitbesteden van een programma of laten verzorgen door externe medewerkers mag slechts gebeuren tot beloop van maximaal 40 % van de deelnemersuren binnen het programma. Het laten verzorgen door externe medewerkers of uitbesteden mag maximaal 20 % van de deelnemersuren bedragen ten opzichte van het totaal aantal deelnemersuren op jaarbasis van een Centrum voor Basiseducatie”.

De stemmingen over artikel 7 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 8

Een Centrum voor Basiseducatie moet ten minste gedurende 40 weken per jaar de bedoelde educatieve activiteiten organiseren en moet, om erkend te blijven, per jaar 6.000 deelnemersuren aantonen, uitgenomen voor het eerst erkende Centrum in een gemeente van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad waarvoor het aantal deelnemersuren 4.000 bedraagt. Het moet beschikken over lokalen die geschikt zijn voor de uitvoering van de educatieve activiteiten, en zijn burgerrechtelijke aansprakelijkheid door een verzekering dekken.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 9

De Vlaamse Executieve is ertoe gemachtigd voor de Vlaamse Gemeenschap één Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie op te richten.

Dit Ondersteuningscentrum heeft het juridisch statuut van een vereniging zonder winstoogmerk met een algemene vergadering van maximum 18 leden die is samengesteld voor 1/3 uit vertegenwoordigers van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling, voor 1/3 uit vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van inrichtende machten van onderwijs, en voor 1/3 uit vertegenwoordigers uit de welzijnssector en de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen.

De Vlaamse Executieve kan nadere regels stellen in verband met de samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

§ 1. Het Vlaamse Ondersteuningscentrum heeft als opdracht de ontwikkeling van geschikte leermiddelen voor de basiseducatie, het uitwerken van de verplichte bijscholing en navorming van het personeel, het toezicht op de planning van de centra en op de kwaliteit van het aanbod.

§ 2. Via de coördinatoren, die deel uitmaken van de personeelsformatie van het ondersteuningscentrum, stimuleert en begeleidt het Centrum eveneens de ontwikkeling van initiatieven met het oog op een zo efficiënt mogelijk bereiken van de laaggeschoolde volwassenen. Het Ondersteuningscentrum brengt terzake verslag uit bij de Raad voor Basiseducatie, meer bepaald wat betreft de spreiding van de Centra voor Basiseducatie en hun werkgebied. Jaarlijks wordt een totaal evaluatierapport

over de werking van de Centra opge maakt.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

Er wordt een Raad voor de Basiseducatie opgericht. Deze Raad adviseert de Vlaamse Executieve over de gewenste ontwikkelingen in de sector, brengt advies uit over de erkenningsaanvragen van de Centra voor Basiseducatie, over de intrekking van hun erkenning, en adviseert de Vlaamse Executieve tevens een voorkomingsbeleid.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De Raad voor Basiseducatie wordt opgericht door de Vlaamse Executieve en samengesteld uit 21 leden.

De Gemeenschapsministers bevoegd voor Tewerkstelling, Cultuur en Welzijn wijzen elk 5 leden aan. De Gemeenschapsminister van Onderwijs 6 leden, waaronder de voorzitter.

Het lidmaatschap van de Raad voor Basiseducatie is niet verenigbaar met een politiek mandaat, noch met een mandaat in de algemene vergadering en de raad van bestuur van het Vlaams Ondersteuningscentrum of van een Centrum voor Basiseducatie.

Het mandaat van de leden van de Raad voor Basiseducatie duurt 4 jaar.

De Vlaamse Executieve regelt de werking van de Raad. De werkmiddelen worden ingeschreven op de begroting van Onderwijs.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

§ 1. De Vlaamse Executieve verleent de erkenning aan de Centra voor Basiseducatie en kan deze erkenning ook opheffen.

§ 2. Op basis van een met tweederde meerderheid uitgebracht advies van de Raad voor Basiseducatie kan de

Vlaamse Executieve de Centra voor Basiseducatie erkennen.

§ 3. De erkenning kan worden ingetrokken :

1. wanneer aan de minimale erkenningsnorm zoals bepaald in artikel 8 niet meer is voldaan ;

2. wanneer de activiteiten van het Centrum inhoudelijk niet meer beantwoorden aan het bepaalde in artikel 5.

§ 4. De erkenning kan niet worden geweigerd of niet worden ingetrokken dan bij een met redenen omklede beslissing en nadat het Centrum door de Vlaamse Executieve of de door deze aangewezen persoon is gehoord, minstens behoorlijk opgeroepen.

§ 5. In het geval bedoeld in § 3, 2. hierboven, kan de intrekking niet geschieden dan nadat de Raad voor Basiseducatie met een tweederde meerderheid in die zin heeft geadviseerd.

— **Aangenomen.**

Artikel 14

De Centra voor Basiseducatie ontvangen binnen het raam van de beschikbare begrotingskredieten, op basis van de eerste 6.000 deelnemersuren, uitgenomen voor het eerst erkende Centrum in een gemeente van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad waarvoor het aantal deelnemersuren 4.000 bedraagt, jaarlijks een basistoelage van 250.000 fr., een 100 % weddetoelage voor één voltijds educatief personeelslid en één halftijds administratief personeelslid. Per aanvullende schijf van 4.000 deelnemersuren wordt daaraan een 100 % weddetoelage voor één voltijds educatief personeelslid toegevoegd. Ze ontvangen eveneens een budget van 250 fr. per deelnemersuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

Opdat deze toelagen zouden kunnen worden toegekend zal het Centrum

Voorzitter

voor Basiseducatie het bewijs moeten leveren dat de educatieve medewerkers, zowel degenen die behoren tot de eigen personeelsformatie als de externe medewerkers, minimaal een geschikte opleiding op het niveau van het HOBU hebben genoten, zoals bepaald door de Vlaamse Executieve. De opleiding zal worden aangevuld met de deelname aan de specifieke bijscholing en navorming zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Executieve.

De leden van het administratief personeel van het Centrum voor Basiseducatie dienen minstens houder te zijn van een diploma van het hoger secundair onderwijs. Het Centrum voor Basiseducatie moet aantonen dat zowel het educatief als het administratief personeel bezoldigd wordt volgens de weddeschalen bepaald door de Vlaamse Executieve.

— **Aangenomen.**

Artikel 16

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie beschikt over een personeelsformatie van 8 educatieve en 2 administratieve medewerkers.

Onder de educatieve medewerkers krijgen er maximaal 5 een coördinatietoelage. Ook ten aanzien van deze personeelsformatie gelden de voorwaarden zoals bepaald in artikel 15.

— **Aangenomen.**

Artikel 17

Het Vlaams Ondersteuningscentrum krijgt voor de personeelsformatie zoals bepaald in artikel 16, een 100 % weddetoelage en een globale werkingstoelage van 4.000.000 fr.

— **Aangenomen.**

Artikel 18

De Vlaamse Executieve wijst de dienst of de ambtenaren aan die met

het toezicht op de naleving van dit decreet worden belast.

— **Aangenomen.**

Artikel 19

Artikel 3 van het decreet van 27 juni 1985 houdende de subsidieregeling van projecten en organisaties inzake het Nederlandstalig ontwikkelingswerk voor volwassenen en specifieke subsidieregeling voor bijzondere doelgroepen en problemen in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk, wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

„Met ingang van 1 januari 1991 is dit decreet niet meer van toepassing op de activiteiten van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen bedoeld in het decreet van [. . .] houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen”.

— **Aangenomen.**

Artikel 20

§ 1. Voor subsidiëring op grond van dit decreet komen niet in aanmerking de Centra voor Basiseducatie die ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap reeds op grond van andere voorzieningen gesubsidieerd zijn.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt de regels voor de overgang van het ene stelsel van erkenning en subsidiëring naar het andere.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt de regels volgens welke de organisaties en projecten die erkend en gesubsidieerd zijn in toepassing van het decreet van 27 juni 1985 houdende de subsidieregeling van projecten en organisaties inzake het Nederlandstalig ontwikkelingswerk voor volwassenen en specifieke subsidieregeling voor bijzondere doelgroepen en problemen in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings-

en ontwikkelingswerk, tijdens de periode van 1 september tot 31 december 1990 naar het in onderhavig decreet bepaalde stelsel van erkenning en subsidiëring kunnen overkomen.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt de regels volgens welke het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling zijn activiteiten in verband met de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen aan een Centrum of Centra voor Basiseducatie kan overdragen.

— **Aangenomen.**

Artikel 22

Dit decreet treedt in werking op 1 augustus 1990.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. We zullen morgen om 15 uur de aangehouden stemmingen en de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

We komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 12 uur.**
